

Návrh

ZÁKON

ze dne 2015,

kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2009 Sb. o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna občanského zákoníku

Čl. I

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, se mění takto:

1. V § 35 odst. 1 se slova „a ukončil povinnou školní docházku“ zrušují.
2. V § 35 odstavec 2 zní:
„(2) Jako den nástupu do práce nesmí být sjednán den, který by předcházel dni, kdy nezletilý ukončí povinnou školní docházku.“
3. V § 59 větě první se slova „nebo na jinak určenou určitou dobu“ nahrazují slovy „v ostatních případech omezí svéprávnost na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou“.
4. V § 59 větě první se slova „tři roky“ nahrazují slovy „pět let“.
5. V § 59 větě druhé se slovo „vydání“ zrušuje.
6. V § 113 odst. 2 se slova „pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům bez souhlasu zemřelého“ zrušují.
7. V § 115 se slova „způsobem podle § 113“ nahrazují slovy „v případech, kdy je souhlas vyžadován“.
8. Na konci textu § 115 se doplňují slova „, ledaže jiný zákon stanoví jinak“.
9. § 116 a 117 se zrušují.
10. V § 441 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Vyžaduje-li zákon pro právní jednání formu veřejné listiny, postačuje plná moc s úředně ověřeným podpisem

a) ve věcech obchodních korporací,

b) je-li zmocnitelem podnikatel při podnikatelské činnosti, nebo

c) je-li zmocněncem advokát.“

11. V § 709 odst. 3 se na konci textu věty první doplňují slova „; nabytí podílu však nezakládá účast druhého manžela na této společnosti nebo družstvu, s výjimkou bytových družstev“.

12. V § 971 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Je-li to v zájmu dítěte, může soud svěřit dítě do takového zařízení opakovaně.“.

13. V § 1124 odstavec 1 zní:

„(1) Převádí-li se spoluvlastnický podíl, mají spoluvlastníci předkupní právo, ledaže jde o převod osobě blízké. Nedohodnou-li se spoluvlastníci o výkonu předkupního práva, mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti podílů.“

14. V § 1124 odst. 2 větě první se slova „Předkupní právo mají spoluvlastníci“ nahrazují slovy „Odstavec 1 se použije“.

15. V § 1124 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

16. § 1125 se zrušuje.

17. V § 1451 větě první se slovo „vznikne“ nahrazuje slovy „je zřízen“.

18. V § 1451 se věta druhá zrušuje.

19. V § 1451 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňují se odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Svěřenský fond vzniká dnem zápisu do evidence svěřenských fondů.

(3) Byl-li však svěřenský fond zřízen pořizováním pro případ smrti, vznikne smrtí zůstavitele. Do evidence svěřenských fondů se zapíše po svém vzniku.“

20. V § 1452 odst. 2 písm. e) se slovo „a“ zrušuje.

21. V § 1452 odst. 2 se na konci písmene f) tečka nahrazuje slovem „, a“ a doplňuje se písmeno g), které zní:

„g) počet svěřenských správců a způsob jejich jednání.“

22. V § 1457 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Jmenování nebo jiné určení obmyšleného svěřenského fondu zřízeného k soukromému účelu je účinné dnem, kdy byl obmyšlený zapsán do evidence svěřenských fondů.“

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

23. § 1474 zní:

„Naložil-li svěřenský správce při zániku správy s majetkem podle statutu, popřípadě vydal-li majetek podle § 1472 nebo jej převedl podle § 1473, podá do třiceti dnů návrh na výmaz svěřenského fondu z evidence svěřenských fondů. Dnem výmazu z evidence svěřenských fondů svěřenský fond zaniká.“

24. Za § 2938 se vkládá nový § 2938a, který zní:

„§ 2938a

„Stejně jako vlastník nahradí škodu způsobenou opuštěným zvířetem nebo věcí ten, kdo je opustil.“

25. V § 3033 se slovo „tří“ nahrazuje slovem „pěti“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. K právním jednáním zmocněnce učiněným po nabytí účinnosti tohoto zákona postačí, vyhovuje-li forma plné moci požadavkům tohoto zákona, i když byla plná moc udělena dříve.
2. Zákonné předkupní právo spoluvlastníků podle § 1124 zákona č. 89/2012 Sb., ve znění tohoto zákona, se týká i spoluvlastnických podílů vzniklých před 1. 1. 2014. To neplatí pro podíl nabytý v období od 1. 1. 2014 do nabytí účinnosti tohoto zákona.
3. Svěřenské fondy, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se zapíší do evidence svěřenských fondů do šesti měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Nebude-li návrh na zápis podán v této lhůtě, správa svěřenského fondu zanikne. V takovém případě svěřenský fond zanikne podle dosavadních právních předpisů.
4. Obmyšlení svěřenských fondů zřízených k soukromému účelu, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud byli jmenováni nebo jinak určeni přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se zapíší do evidence svěřenských fondů do šesti měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Nebude-li návrh na zápis podán v této lhůtě, účinky jejich jmenování nebo jiného určení zanikají.
5. Zahájí-li se ve lhůtě podle bodu 3. nebo 4. řízení o jmenování svěřenského správce, neskončí tato lhůta dříve než za šest měsíců ode dne, kdy byl svěřenský správce jmenován.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o zvláštních řízeních soudních

Čl. III

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, se mění takto:

1. V § 38 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Rozhoduje-li soud o prodloužení doby omezení svéprávnosti a je-li zjevné, že stav posuzovaného se oproti rozhodnutí o omezení svéprávnosti či poslednímu rozhodnutí o prodloužení nezměnil, může upustit od provedení důkazu novým znaleckým posudkem a výsledkem znalce a nahradit jej jiným důkazem, zejména písemnou zprávou ošetřujícího lékaře ve spojení s naposledy vypracovaným znaleckým posudkem; výslech znalce, který jej vypracoval, se v takovém případě nevyžaduje.“

2. Za § 100 se vkládá nový § 100a, který včetně nadpisu zní:

„100a

Úkony v souvislosti s řízením

Bylo-li spolehlivě zjištěno, že zůstavitel pořízením pro případ smrti zřídil svěřenský fond, podá notář bez zbytečného odkladu návrh na jeho zápis do evidence svěřenských fondů.“

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Čl. IV

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, se mění takto:

1. Na konci názvu zákona se doplňují slova „a o evidenci svěřenských fondů“.

2. V § 7 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Ministerstvo financí uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup informace o svěřenských fondech zapsaných v České republice zahrnující

a) označení svěřenského fondu,

b) den vzniku svěřenského fondu, den jeho zrušení nebo zániku správy s uvedením právního důvodu a den jeho zániku,

c) identifikační číslo svěřenského fondu,

d) účel a

e) jméno, adresu sídla nebo místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, každého svěřenského správce spolu s uvedením způsobu, jakým jedná, a den vzniku a zániku funkce.“

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

3. V části první se za hlavu III vkládá nová hlava IV, která včetně nadpisu zní:

„HLAVA IV

EVIDENCE SVĚŘENSKÝCH FONDŮ

§ 65a

(1) Pro účely tohoto zákona se na evidenci svěřenských fondů hledí jako na veřejný rejstřík.

(2) Do evidence svěřenských fondů se zapisují

a) svěřenské fondy a

b) svěřenské fondy nebo obdobná zařízení, která se řídí právem jiného státu, působící na území České republiky (dále jen „zahraniční svěřenský fond“).

(3) Pro účely tohoto zákona se na svěřenský fond hledí jako na zapsanou osobu. Práva a povinnosti stanovené tímto zákonem zapsané osobě vykonává ve vztahu ke svěřenskému fondu svěřenský správce. Kde se v tomto zákoně stanoví o členu orgánu právnické osoby, rozumí se tím svěřenský správce.

(4) Ustanovení § 9 odst. 1 věta druhá se použije přiměřeně.

(5) Ustanovení § 14 a části první hlavy III se nepoužijí.

§ 65b

Návrh na zápis zřízeného svěřenského fondu do evidence svěřenských fondů podává svěřenský správce. Vznikl-li svěřenský fond zřízený pořizováním pro případ smrti, podává návrh na zápis notář jako soudní komisař pověřený v řízení o pozůstalosti.

§ 65c

Návrh na změnu nebo výmaz zápisu může podat svěřenský správce.

§ 65d

Skutečnosti zapisované do evidence svěřenských fondů

(1) Do evidence svěřenských fondů se zapíše

- a) označení svěřenského fondu,
- b) účel svěřenského fondu, popřípadě také předmět činnosti, podnikání nebo vedlejší hospodářské činnosti, je-li vykonávána,
- c) den vzniku a zániku svěřenského fondu,
- d) identifikační číslo svěřenského fondu, které mu přidělí rejstříkový soud; identifikační číslo svěřenského fondu poskytne rejstříkovému soudu správce základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci,
- e) jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, osoby, která je svěřenským správcem; je-li správcem fyzická osoba, datum narození a rodné číslo, bylo-li jí přiděleno,
- f) počet svěřenských správců a způsob, jakým jednají,
- g) jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, osoby, která je zakladatelem; je-li zakladatelem fyzická osoba, datum narození a rodné číslo, bylo-li jí přiděleno,
- h) jde-li o svěřenský fond zřízený za soukromým účelem, jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, osoby, která je obmyšleným; je-li obmyšleným fyzická osoba, datum narození a rodné číslo, bylo-li jí přiděleno,
- i) údaj o tom, že byl převeden závod nebo jeho část nebo byl dán do zástavy, nájmu nebo propachtován, a popřípadě údaj o zániku závazků z těchto smluv a usnesení soudu o nabytí závodu nebo jeho části děděním,
- j) další skutečnost, o které to stanoví tento nebo jiný zákon, nebo jiná důležitá skutečnost, o jejíž zápis požádá svěřenský správce, a
- k) den, k němuž byl zápis proveden.

(2) Navrhne-li to svěřenský správce společně s návrhem na zápis a neodporuje-li to veřejnému zájmu, může rejstříkový soud rozhodnout, že se údaje zapsané do evidence svěřenských fondů

o svěřenském správci, zakladateli nebo o obmyšleném zneprístupní veřejnosti. Rozhodne-li rejstříkový soud podle věty první, může opis zápisu podle § 3 až 5 obdržet pouze svěřenský správce nebo ten, kdo na tom má právní zájem, a § 2 odst. 2 se nepoužije.

(3) Do evidence svěřenských fondů se zapíše také

- a) den zrušení nebo zániku správy svěřenského fondu, s uvedením právního důvodu,
- b) zahájení insolvenčního řízení,
- c) omezení práva nakládat s majetkovou podstatou na základě rozhodnutí insolvenčního soudu,
- d) prohlášení konkursu,
- e) jméno a sídlo insolvenčního správce,
- f) rozhodnutí soudu o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem závodu nebo jeho části nebo exekuční příkaz na prodej závodu nebo jeho části, jakož i rozhodnutí soudu o zastavení výkonu tohoto rozhodnutí nebo rozhodnutí o zastavení exekuce nebo sdělení, že exekuce skončila jinak než zastavením, včetně důvodu rozhodnutí, a
- g) právní důvod výmazu svěřenského fondu.

§ 65e

Skutečnosti zapisované do evidence svěřenských fondů o zahraničním svěřenském fondu

Do evidence svěřenských fondů se o zahraničním svěřenském fondu zapíše

- a) označení zahraničního svěřenského fondu,
- b) právo státu, kterým se zahraniční svěřenský fond řídí, a přikazuje-li toto právo zápis, také evidence, do které je zapsán, a číslo zápisu,
- c) účel zahraničního svěřenského fondu, popřípadě také předmět činnosti, podnikání nebo vedlejší hospodářské činnosti, je-li vykonávána,
- d) zapisované údaje požadované tímto zákonem u svěřenského správce,
- e) zrušení zahraničního svěřenského fondu,
- f) prohlášení konkursu nebo zahájení jiného obdobného řízení týkajícího se zahraničního svěřenského fondu a
- g) ukončení činnosti zahraničního svěřenského fondu v České republice.“

Dosavadní hlava IV se označuje jako hlava V.

4. V § 66 písm. a) se za slovo „vydán,“ vkládají slova „ smlouvu o vytvoření svěřenského fondu, vyžaduje-li zákon^{5a)} pro její uzavření písemnou formu, statut svěřenského fondu, není-li již součástí smlouvy o vytvoření svěřenského fondu,“.

Poznámka pod čarou č. 5a zní: „5a) § 148 odst. 1 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech.“

5. V § 66 se na konci textu písmene b) doplňují slova „, rozhodnutí o jmenování, odvolání nebo doklad o jiném ukončení funkce svěřenského správce“.

6. V § 66 se na konci textu písmene d) doplňují slova „, rozhodnutí o zrušení svěřenského fondu, rozhodnutí o skončení správy svěřenského fondu, rozhodnutí, že majetek svěřenského fondu bude převeden do jiného svěřenského fondu nebo do vlastnictví právnické osoby“.

7. V § 66 se na konci textu písmene e) doplňují slova „, projekt přeměny investičního fondu bez právní osobnosti majícího formu svěřenského fondu na zahraniční investiční fond bez právní osobnosti, rozhodnutí České národní banky o přeměně fondu kolektivního investování bez právní osobnosti majícího formu svěřenského fondu na zahraniční investiční fond bez právní osobnosti^{8a)}, doklad o přeměně zahraničního investičního fondu bez právní osobnosti na investiční fond bez právní osobnosti mající právní formu svěřenského fondu“.

Poznámka pod čarou č. 8a zní: „8a) § 448 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech.“

8. V § 66 písm. k) úvodní části ustanovení se za slovo „osob“ vkládají slova „, ve vztahu k zapsané osobě, svěřenskému správci nebo majetku ve svěřenském fondu“.

9. V § 66 se na konci textu písmene p) doplňují slova „, rozhodnutí podle písmene o) týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce postižením závodu nebo jeho části ve svěřenském fondu“.

10. V § 66 se na konci textu písmene t) doplňují slova „, rozhodnutí soudu o nahrazení původního účelu veřejně prospěšného svěřenského fondu podobným účelem, rozhodnutí České národní banky o odnětí povolení pro účely označení svěřenského fondu^{11a)}“.

Poznámka pod čarou č. 11a zní: „11a) § 553 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech.“

11. V § 66 se na konci textu písmene w) doplňují slova „, smlouvu nebo jiný doklad o zvýšení majetku svěřenského fondu zřízeného za soukromým účelem, k němuž došlo jinak než z výnosů majetku, který byl do svěřenského fondu vyčleněn“.

12. Za část třetí se vkládá nová část čtvrtá, která včetně nadpisu zní:

„ČÁST ČTVRTÁ

ŘÍZENÍ VE VĚCECH EVIDENCE SVĚŘENSKÝCH FONDŮ A ZÁPIS NOTÁŘEM

§ 118a

(1) Nestanoví-li se v této části jinak, použijí se pro řízení ve věcech evidence svěřenských fondů a pro zápis notářem obdobně ustanovení části druhé a třetí tohoto zákona, není-li to z povahy věci vyloučeno.

(2) K řízení o návrhu na zápis je příslušný krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud svěřenského správce. Vznikl-li svěřenský fond smrtí zůstavitele, je příslušným též krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud, u něhož je vedeno řízení o pozůstalosti.

(3) Účastníkem řízení je osoba, která podala návrh na zápis, k němuž je oprávněna podle tohoto nebo jiného zákona, a svěřenský správce.

(4) Ustanovení § 104 až 106 se použijí přiměřeně.“

Dosavadní část čtvrtá se označuje jako část pátá.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákoníku práce

Čl. V

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 116/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 294/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 320/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 185/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 385/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 155/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb. a zákona č. .../.... Sb. se mění takto:

1. § 56a se včetně nadpisu zrušuje.
2. V § 77 se odstavce 5 a 6 zrušují.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o základních registrech

Čl. VI

Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění zákona č. 100/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 312/2013 Sb. a zákona č. .../.... Sb. se mění takto:

Za § 25 se vkládá nový § 25a, který zní:

„Pro účely tohoto zákona se na svěřenský fond hledí jako na právnickou osobu.“

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Čl. VII

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) se mění takto:

V § 777 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Stanovy bytových družstev vzniklých přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 90/2012 Sb., nemusí obsahovat náležitosti uvedené v § 731 odst. 1.“

ČÁST SEDMÁ
ÚČINNOST
Čl. VIII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. června 2015.

V Praze dne 2015

předseda vlády

ministr

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

1. Platný právní stav, hlavní principy a posouzení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), které nabyly účinnosti dnem 1. ledna 2014, obsahují některá problematická ustanovení, která jsou způsobilá v krátkém čase po jeho účinnosti omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Předkládaný návrh je reakcí Ministerstva spravedlnosti na nejnaléhavější podněty k novelizaci od dotčených resortů, svazů, profesních komor i veřejnosti. Předkládaným návrhem se sleduje odstranění nejpálčivějších konfliktních situací, které při aplikaci kodexu vznikají a které nesou odkladu.

Předmětem návrhu jsou oblasti, které si zasluhují co možná nejrychlejší legislativní zásah, neboť u nich nelze čekat na posouzení praxí či výkladem soudu, aniž by zde hrozily nevratné následky, případně se u nich tyto důsledky v praxi již i zřetelně projeví. Řešení problémů, na které předkládaný návrh reaguje, nelze z důvodu jejich zvláště závažných negativních dopadů do právního postavení osob a jejich majetkové i nemajetkové sféry ponechat soudní praxi, neboť možnost soudního výkladu sama předpokládá vznik sporu a s ním souvisejících nákladů. Náklady na odstranění výkladových nejasností zákonného textu ve vyčtených případech nelze přenášet na účastníky soukromoprávních vztahů.

2. Zhodnocení souladu návrhu s ústavním pořádkem České republiky, mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s právem Evropským právem

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Návrh zákona je slučitelný s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.

Návrh zákona není transpozičním předpisem. Je v souladu s právními akty Evropské unie, rozhodovací praxí Soudního dvora Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

3. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky

Nepředpokládá se významný finanční dopad návrhu na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Očekávají se určité náklady spojené se zřízením nové evidence svěřenských fondů. Ty však budou částečně kompenzovány příjmy z poplatků za zápisy do této evidence. Navrhované zjednodušení přezkumu trvání důvodů, pro které byla osoba

omezena na svéprávnosti, a prodloužení časového intervalu pro jejich soudní přezkum naopak představuje významné ulehčení pro státní rozpočet.

Uživatele sice na jedné straně zatíží povinnost zápisů do evidence svěřenských fondů a náklady na poplatky s tím spojené. Ty však vyvažuje zájem na transparentnosti těchto fondů, která se projeví ve zvýšení právní jistoty a tedy snížení rizika pro třetí subjekty, které mohou být činnostmi svěřenského správce dotčeny. Obnovení zákonného předkupního práva ke spoluvlastnickému podílu uživatele na druhé straně zproští nutnosti sjednávat si tato práva smluvně a zapisovat je do katastru nemovitostí, což by bylo nezbytné, pokud by toto právo zákon neobnovil, a bylo by rovněž spojeno s nemalými náklady na pořízení vkladových listin a především samotný zápis. Podnikatele, ale také další uživatele zvláště v oblasti obchodních korporací, také výrazně odbřemení zmírnění požadavků na formu plné moci. Náklady na její pořízení ve formě notářského zápisu, jak vyžaduje dosavadní úprava, řádově převyšují náklady na úřední ověření podpisů, jež předpokládá návrh. Nemluvě o komplikacích pro zahraniční osoby, které kvůli naplnění dosavadního požadavku nezdědka musely cestovat do České republiky, aby zde plnou moc u notáře udělily.

4. Předpokládané sociální dopady, dopad na životní prostředí a na rovnost mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nezakládá nerovnost mezi muži a ženami ani negativně neovlivňuje životní prostředí.

5. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace (RIA)

Na žádost ministryně spravedlnosti vydal dne 21. 10. 2014 předseda Legislativní rady vlády rozhodnutí, č.j. 15283/2014 – OVL, jímž v souladu s Čl. 76 odst. 2 Legislativních pravidel vlády rozhodl, že se hodnocení dopadů regulace podle Obecných zásad RIA neprovede.

Hodnocení dopadů regulace se v daném případě jeví jako nadbytečné a způsobí zmařit základní cíl návrhu novely, tj. poskytnout co možná nejrychlejší řešení pro nejpálčivější otázky, u nichž hrozí významný zásah do práv osob. O některých problémech nového kodexu, které novela řeší, se vědělo již dlouho před nabytím účinnosti nového občanského zákoníku. Taktéž byly již v této době známy způsoby, jak mnohé z těchto problémů legislativně upravit. Požadavek změny novelizovaných ustanovení a jejich řešení vyplývá rovněž z konzultací dotčených resortů a podnětů a připomínek profesních komor a odborné i uživatelské veřejnosti.

6. Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy na ochranu soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava má dopad na ochranu soukromí a osobních údajů potud, že se po některých osobách zúčastněných na fungování svěřenských fondů bude napříště vyžadovat zápis vybraných údajů do evidence svěřenských fondů. Dopad do těchto sfér lze sledovat i v souvislosti s listinami, které se mají o svěřenských fondech zakládat do sbírky listin. Případné dopady nicméně ve svém souhrnu nepřekračují mez únosnosti, mají svou obdobu v dopadech, které již nyní pro osoby vyplývají z úpravy zákona o veřejných

rejstřících, a jsou odůvodněny legitimními cíli, pro něž je evidence svěrenských fondů navrhována.

7. Zhodnocení korupčních rizik

U předkládaného návrhu nebyla korupční rizika zjištěna. Evidence svěrenských fondů naopak představuje opatření, které je s to omezit mnohá korupční jednání.

8. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Vzhledem k urgentní povaze otázek řešených v návrhu a jeho minimalistickému pojetí se navrhuje přijmout návrh zákona v co nejkratším možném termínu.

II. Zvláštní část

K čl. I

(změna občanského zákoníku)

K bodu 1: (§ 35 odst. 1)

Stávající právní úprava zakotvená v § 35 odst. 1 znemožňuje sjednání základního pracovněprávního vztahu osobou, která sice dovršila patnáct let věku, ale dosud neskončila povinnou školní docházku. V praxi má však nezletilá osoba běžně zájem sjednat pracovní poměr nebo jiný pracovněprávní vztah na dobu po ukončení povinné školní docházky ještě před jejím ukončením. Navrhuje se znovu výslovně zakotvit pravidlo, které bylo do 31. 12. 2013 stanoveno v § 6 zákoníku práce, že jako den nástupu do práce nesmí být sjednán den, který by předcházel dni ukončení povinné školní docházky, čímž bude veřejnoprávní zájem na jejím dokončení chráněn dostatečně. Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 138/1973 (č. 24/2008 Sb. m. s.) v čl. 2 odst. 1 stanoví minimální věk pro vstup do zaměstnání či výkon práce, nikoli pro nabytí způsobilosti zavázat se k výkonu závislé práce. Obdobné pravidlo obsahuje i směrnice Rady 94/33/ES o ochraně mladistvých zaměstnanců v čl. 1 odst. 1. Právní úprava účinná do konce roku 2013 požadavek ukončení povinné školní docházky jako podmínku pro sjednání pracovněprávního vztahu nestanovila. V reakci na četné připomínky a podněty právní vědy, praxe i sociálních partnerů se navrhuje k tomuto stavu vrátit.

K bodu 2: (§ 35 odst. 2)

Stávající pravidlo § 35 odst. 2 se ukazuje jako nepraktické. Snižuje právní jistotu zaměstnavatelů a tím oslabuje jejich motivaci k zaměstnávání osob daného věku. Výsledkem je, že lidé, kteří dokončí školní docházku a nemají ambici či schopnost pokračovat ve vzdělávání, jsou po dobu, než dosáhnou šestnácti let, obtížně zaměstnatelní, což má závažné sociální dopady. Zároveň přitom takové pravidlo není dostatečně efektivní. Zákonný zástupce může zasáhnout do smlouvy o výkonu práce pouze do šestnácti let věku nezletilého, tedy po dobu jediného roku. Podle ustanovení § 56a zákoníku práce k tomu navíc potřebuje přivolení soudu, jež sotva získá dříve, než za několik měsíců. Dřívější úprava, která toto pravidlo neobsahovala, přitom nepůsobila v praxi problémy a návrat k ní shodně požadují jak odborové organizace, tak zástupci zaměstnavatelů.

K bodům 3 až 5: (§ 59)

Stávající právní úpravě je vytýkána výkladová nejednoznačnost. Není jasné, zda se pravidla obsažená v § 59 vztahují obecně k omezení svéprávnosti, nebo jen k omezení svéprávnosti v souvislosti s určitou záležitostí. Navrhuje se proto ustanovení zpřesnit tak, aby bylo jasné, že týká-li se omezení svéprávnosti jen určité záležitosti, může být člověk omezen na dobu nutnou pro její vyřízení. Pouze není-li časový rozsah omezení limitován takto, omezí jej soud v rozhodnutí přímým určením doby. Obdobně se navrhuje výslovně doplnit, co se dosud dovozovalo pouze výkladem, že i v ostatních případech lze svéprávnost omezit nejdéle na

dobu, po kterou zřejmě přetrvávají důvody, pro něž se svéprávnost omezuje. Stanovené mezní doby tak lze dosáhnout, pouze lze-li usuzovat, že tyto důvody nepominou dříve.

Navrhované prodloužení nejdelší možné doby, na kterou lze svéprávnost omezit, sleduje četné připomínky soudní i uživatelské praxe. Vzhledem k personální a finanční náročnosti, se kterou je agenda posuzování svéprávnosti člověka spojena, se pravidlo přezkumu každé tři roky jeví jako nepřiměřené a ve svém důsledku oslabující ochranu dotčených osob, již má sledovat, když enormní přetížení znalců může snižovat nezbytnou pozornost, kterou věnují jednotlivým případům a jejich specifickým okolnostem. Nejdelší možnou dobu, o které je v souvislosti s tímto opatřením možné rozhodnout, se navrhuje prodloužit na pět let. I v některých dalších zahraničních právních úpravách jsou opatření, vztahující se ke způsobilosti právně jednat, omezena delší časovou lhůtou, v rámci které je nutno stav člověka přezkoumat. Tak například čl. 278 quebeckého občanského zákoníku stanoví, že opatření (čl. 281) má být přezkoumáno každých pět let. Francouzský Code civil ukládá soudci v rozhodnutí stanovit dobu, po kterou opatření trvá, přičemž ta nesmí přesáhnout pět let. Opatření je však možné obnovit, a to opět na pět let (čl. 441 a 442). Maďarský občanský zákoník v čl. 2:29 stanoví lhůtu pro omezení svéprávnosti taktéž na pět let, je-li svéprávnosti dotčená osoba zbavena, je možno soudním rozhodnutím tuto dobu stanovit až jako desetiletou. Německá právní úprava (§ 295 Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit) obsahuje pravidlo, podle nějž musí soud rozhodnout o prodloužení opatrovnictví dokonce nejpozději sedm let od jeho nařízení.

V souladu s mezinárodními závazky i judikaturou Nejvyššího soudu (např. rozhodnutí ze dne 22. 9. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2185/2010) má omezení svéprávnosti (dříve způsobilosti k právním úkonům) trvat pouze po nezbytně nutnou dobu, dokud důvody, které k omezení svéprávnosti vedly, trvají. Je tak zřejmé, že prodloužení nejdelší možné doby tohoto opatření znamená jen rozšíření možnosti soudu zvážit, jak dlouhá doba je v konkrétním případě přiměřená. Soudu nadále nebude nic bránit stanovit ve svém rozhodnutí dobu tří let nebo i kratší a zpřesněnou formulací je k tomu zákonem veden. V případech nejzávažnějších duševních poruch, u kterých není pravděpodobné, že by se stav člověka zlepšil, není ovšem důvod každé tři roky přezkoumávat, zda stále trvají podmínky pro omezení svéprávnosti. Trvalost duševní poruchy lze zaznamenat např. u osob se stařeckou demencí, těžkou či hlubokou mentální retardací, Downovým syndromem či trpících autismem. V souvislosti s touto skutečností se, kromě prodloužení trvání maximální možné doby, navrhuje změnit i procesní úpravu tak, aby nebylo v případech zjevně ireversibilních stavů nutné pořizovat opakované znalecké posudky, které jsou v takových situacích zbytečné a přitom časově, finančně i personálně náročné (způsobilých znalců je jen velmi omezený počet).

Současně je třeba připomenout, že pravidlo stanovené v § 60 zůstává zachováno. Dle něj soud své rozhodnutí bezodkladně změní nebo zruší, pokud se změní okolnosti, a to i bez návrhu. Pokud by se stav člověka, který byl ve svéprávnosti omezen na delší časové období, zlepšil, je možné rozhodnutí o omezení změnit nebo zrušit. Návrh na zrušení nebo změnu takového rozhodnutí může dle § 35 odst. 1 ZŘS podat i ten, jehož svéprávnost byla omezena. Omezení svéprávnosti není sankcí, nýbrž nástrojem, který slouží především k ochraně zájmů samotného člověka (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19. 2. 2009, sp. zn. 30 Cdo 4582/2008). Stávající pravidlo, které požaduje přezkum omezení svéprávnosti každé tři roky,

vede k tomu, že bude přezkoumávána důvodnost omezení i v případech, kdy na tom sama chráněná osoba nemá zájem a kdy ani z lékařského hlediska není vyléčení její duševní choroby možné.

K bodům 6 až 9: (§ 113, § 115, § 116 a § 117)

Navrhované řešení odstraní výkladové nejasnosti a je v souladu s požadavky praxe, Ministerstva zdravotnictví a České lékařské komory. Navrhuje se upravit znění druhého odstavce ustanovení § 113 a § 115 a zrušit bez náhrady ustanovení § 116 a § 117. Stávající právní úprava vyvolává výkladové nejasnosti a nekoresponduje se zákonem o zdravotních službách, který provádění pitev a používání těla zemřelého, včetně udělování souhlasu, upravuje ve své sedmé části (ustanovení § 79 a násl.). I podle důvodové zprávy k novému občanskému zákoníku je zákon o zdravotních službách zákonem speciálním a problematika, kterou se nový občanský zákoník snaží v ustanovení § 113 odst. 2 a ustanoveních § 115 až § 117 obsáhnout, věcně spadá právě do působnosti zvláštního zákona.

Zákon o zdravotních službách vymezuje pitvy v ustanovení § 88. Rozlišuje pitvy povinné, tedy ty, které je možné provést i bez souhlasu zemřelého, a pitvy, které lze uskutečnit pouze za podmínek stanovených v ustanovení § 81 odst. 5, tedy byl-li k provedení pitvy udělen písemný souhlas zemřelého nebo osoby jemu blízké s úředně ověřeným podpisem, resp. byl-li do zdravotnické dokumentace učiněn záznam o souhlasu pacienta vysloveném ve zdravotnickém zařízení. Tato úprava se uplatní i při udělování souhlasu s uchováním a použitím těla, vč. jeho odebraných částí, po smrti člověka. Opomenout nelze ani právní úpravu transplantačního zákona (§ 13 a 16). Podle ní lze odběr z těla zemřelé osoby uskutečnit, pouze pokud s tím zemřelý nebo zákonný zástupce nezletilé osoby nebo osoby omezené ve svéprávnosti nevyslovil prokazatelně nesouhlas, a stanoví se jí i forma, jakou je potřeba nesouhlas vyslovit. Byl-li odběr proveden, provádí se na těle zemřelého pitva. Pro úplnost lze ještě uvést, že pitva se provádí i na základě podezření, že byla smrt způsobena trestným činem (§ 115 trestního řádu), zde se samozřejmě souhlas nevyžaduje.

Nevyvratitelná domněnka o neudělení souhlasu zůstává zachována pro případy, kdy se udělení souhlasu k provedení pitvy nebo použití lidského těla po smrti člověka vyžaduje. Toto tzv. *opt-in* pravidlo se do nového občanského zákoníku dostalo v rámci jeho projednávání v Poslanecké sněmovně na základě politického rozhodnutí. Navrhované znění rovněž výslovně vyjasňuje, že tím není dotčena právní úprava zakotvená v transplantačním zákoně, která naopak počítá s tzv. *opt-out* režimem, ani právní úprava pitev prováděných bez ohledu na souhlas dotčeného člověka.

K bodu 10: (§ 441)

Navržené doplnění odstavce 3 do § 441 reaguje na problémy, jež se v praxi vyskytují při aplikaci poslední věty § 441 odst. 2, především ve věcech upravených zákonem o obchodních korporacích. O uvedeném svědčí četné návrhy a podněty k novelizaci tohoto ustanovení, které Ministerstvo spravedlnosti obdrželo (např. ze strany Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva průmyslu a obchodu, České národní banky a mnohých dalších, včetně mnoha

podnětů z právní praxe), v nichž se vesměs navrhuje obecně stanovit, že pro právní jednání, u nichž se vyžaduje forma veřejné listiny, postačí písemná forma s úředně ověřeným podpisem, čímž by se navrátil stav, který zde de facto platil do konce roku 2013. Nejasnosti panují zejména u plných mocí k rozhodnutí jediného společníka, vyžaduje-li zákon pro rozhodnutí formu veřejné listiny. Částečně řeší tuto problematiku výkladové stanovisko č. 12 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. ledna 2014, podle něž je třeba na rozhodování jediného společníka v působnosti valné hromady vztáhnout analogicky úpravu plné moci k zastoupení na valné hromadě. Závěry stanoviska však nejsou právně závazné, i po jeho vydání panuje značná nejistota a praxe notářů není jednotná. Stanovisko navíc neodpovídá na otázku, jak přistupovat k plné moci k rozhodnutí jediného společníka, jde-li o věc, která není v působnosti valné hromady, tedy například rozhodnutí o změně společenské smlouvy v případě, že společenská smlouva tuto působnost valné hromadě výslovně nesvěřuje. Notáři vyžadují plnou moc ve formě notářského zápisu, čímž vzniká absurdní situace, kdy forma plné moci se odvíjí čistě od toho, zda společenská smlouva opsala ustanovení zákona upravujícího působnost valné hromady. Tento postup se u veřejnosti neseťkává s pochopením, stejně jako situace, kdy k dohodě společníků o změně společenské smlouvy se vyžaduje plná moc ve formě veřejné listiny, zatímco táž změna učiněná na valné hromadě (která ani nemusela být řádně svolána, neboť tohoto práva se mohou společníci vzdát) se bez plné moci udělené notářským zápisem obejde. Specifické pochyby a nejistotu potom požadavek vyvolává ve vztahu k zahraničním zmocnitelům. Aby je vyloučili, v praxi nezřídka cestují do České republiky jen za tím účelem, aby zde u tuzemského notáře sepsali plné moci za účelem správy svého majetku a investic na území České republiky. Požadavek tak ve svém důsledku odrazuje od investování a podnikání v tuzemsku.

K odstranění uvedených nejasností i zmírnění neúměrných formálních zátěží se navrhuje stanovit, že ve všech věcech obchodních korporací, to jest všude tam, kde zákon o obchodních korporacích nebo zákon o přeměnách vyžaduje pro právní jednání formu veřejné listiny, bude napříště postačovat plná moc s úředně ověřeným podpisem. Tím se obnoví zavedená praxe, která zde panovala do konce roku 2013. Tím nejsou dotčena pravidla pro plnou moc k účasti na valné hromadě, kde ze zákona postačuje prostá písemná forma, neobsahuje-li zakladatelské právní jednání zvláštní úpravu. K omezení výjimky na obchodní korporace lze uvést, že pouze u nich lze očekávat vyšší míru profesionality, ostatně již za stávajícího znění nového občanského zákoníku se objevuje výklad, podle něhož právě v oblasti obchodních korporací (a nikoli obecně právnických osob) se k právnímu jednání, které vyžaduje formu veřejné listiny, plná moc ve formě veřejné listiny nevyžaduje, a postačuje plná moc s úředně ověřeným podpisem. Zatímco v oblasti obchodních korporací není rozumný důvod, aby nestačila plná moc v písemné formě s úředně ověřeným podpisem i tam, kde se pro právní jednání vyžaduje forma veřejné listiny, a není tedy důvod zbytečně navyšovat finanční a časové náklady (přičemž význam případné poučovací povinnosti notáře zde není proporcionální zvýšeným nákladům, též s ohledem na snadnou možnost pořídit si podíl v ready made společnosti), u jiných právnických osob naopak nebyl shledán důvod k upravení výjimky.

Naopak po důkladném zvážení možných důsledků návrh nevychází vstříc požadavkům, aby plná moc s úředně ověřeným podpisem (popřípadě v prosté písemné formě) postačovala ve všech případech, kdy zákon pro právní jednání vyžaduje formu veřejné listiny. Forma veřejné listiny je vyhrazena pro závažná právní jednání, která mohou mít pro účastníky dalekosáhlé důsledky, například úpravu majetkového režimu manželů, zřeknutí se dědického práva nebo dohodu se svolením k vykonatelnosti, jíž se účastníci zřikají práva na projednání věci v nalézacím řízení. Zde je třeba, a je to ostatně jeden z důvodů oné přísnější formy, aby k takovému jednání přistoupili účastníci až po pečlivém uvážení a po poradě s notářem, který je nestranný a nezávislý. Byť obecná poučovací povinnost notáře není v zákoně výslovně deklarována, je nepochybné, že notář takovou povinnost má (viz komentář JUDr. Miloslava Jindřicha k § 63 notářského řádu in Petr Bílek, Ljubomír Drápal, Miloslav Jindřich, Karel Wawerka: Notářský řád a řízení o dědictví, 4. vydání. Praha: 2010, s. 247; a dále např. JUDr. Martin Krčma: Český notář a poučovací povinnost in Ad Notam 2/2012). Zde lze poukázat na skutečnost, že i v Německu je třeba pro úpravy majetkového režimu manželů plná moc ve formě veřejné listiny, stejně jako pro právní jednání samé.

Na druhou stranu u podnikatelů při podnikatelské činnosti požadavek na plnou moc ve formě veřejné listiny zatěžuje obchodní styk, aniž je pro to závažný důvod. Od těchto osob lze očekávat určitou míru profesionality, přičemž přísnější forma plné moci je odůvodněna především potřebou zakotvení okamžiku udělení plné moci a ověření totožnosti jednající osoby, spíše nežli ochranou jednajících před neuváženými kroky. Pro tyto účely je dostačující forma plné moci s úředně ověřeným podpisem a není nutné trvat na nákladnější a leckdy nesenadno dostupné formě veřejné listiny. Ve věcech obchodních korporací, stejně jako v případě, kdy je zmocnitelem podnikatel, omezuje požadavek plné moci ve formě notářského zápisu autonomii vůle jako projekce svobody a pro takový zásah není přesvědčivý důvod.

Dále se jeví jako praktické umožnit (ve všech případech) udělení plné moci s úředně ověřeným podpisem advokátovi. Tato možnost usnadní zejména zahraničním osobám právní styk a zároveň zajistí ochranu nezkušené či slabší smluvní strany, když její zájem bude hájit osoba práva znalá, jíž zákon hájit zájmy klienta výslovně ukládá a která případně nese odpovědnost za porušení této povinnosti (§ 16 a § 24 zákona o advokacii). Navrhovaná výjimka pro plnou moc udělenou advokátům (a nikoli další osoby poskytující regulovanou právní pomoc) je odůvodněna tím, že pouze advokátům přísluší poskytovat právní pomoc ve všech oblastech. Naopak notáři mohou zastupovat a poskytovat právní rady *jen v souvislosti s notářskou činností* (§ 3 odst. 1 NŘ), tedy ve vazbě na určitý úkon podle § 2 NŘ, který byl již proveden nebo o který bylo požádáno, a jedná se o činnost pouze doplňkovou (blíže viz M. Jindřich in Petr Bílek, Ljubomír Drápal, Miloslav Jindřich, Karel Wawerka. Notářský řád a řízení o dědictví, 4. vydání. Praha: 2010, s. 30). Zastupování při úkonech, které vyžadují notářský zápis, zásadně výše uvedený předpoklad splňovat nebude a nutno dodat, že ani v praxi běžně při těchto úkonech notáři nezastupují.

Požadavek na formu plné moci se samozřejmě neuplatní na doklad o existenci zákonného zastoupení.

K bodu 11: (§ 709 odst. 3)

Navrhuje se odstranit výkladový i aplikační problém, který vyvstal již za účinnosti OZ 1964, a doplnit znění stávající právní úpravy tak, aby napříště nevznikaly pochybnosti o tom, že stal-li se manžel v době trvání manželství společníkem v obchodní společnosti nebo členem družstva, a nenabyli-li podíl způsobem, který zakládá jeho výlučné vlastnictví, stává se druhý manžel oprávněným pouze z majetkové hodnoty podílu, která je součástí společného jmění, ale není tím založena jeho účast v dotčené obchodní společnosti nebo družstvu (vyjma bytového), a tedy ani práva, ani povinnosti s takovou účastí spojené.

Výše uvedené odpovídá stavu, který v české právní úpravě existoval do 31. 12. 2013 a který, co se majetkové hodnoty podílu týká, potvrdil Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 20. 7. 2004, sp. zn. 22 Cdo 700/2004 (uveřejněné pod č. 68/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Ustanovení § 143 odst. 2 OZ 1964 jasně stanovilo, že nabytí podílu nezakládalo účast druhého manžela na obchodní společnosti nebo družstvu, nešlo-li o družstvo bytové. Práva spojená s účastí nemohl vykonávat a nemusel ani plnit povinnosti, které z ní plynuly. Druhý z manželů se společníkem (družstevníkem) stal jen v případě, že byl stranou nabývací či zakladatelské smlouvy (listiny). Co se majetkového aspektu týká, byl součástí společného jmění a bylo na něj nutné pamatovat při vypořádání společného jmění nebo v případě, že chtěl manžel podíl zcizit. Tehdy byl omezován ustanovením § 145 odst. 2 OZ 1964, které vyžadovalo s takovým zcizením souhlas druhého manžela pod sankcí relativní neplatnosti.

V prvotním návrhu textace nového občanského zákoníku (§ 575 odst. 3, rok 2005) bylo původně uvedeno, že součástí společného jmění je „majetková hodnota“ podílu. Tato část však byla následně vypuštěna pro nadbytečnost. Dle některých výkladů totiž skutečnost, že jde pouze o majetkovou hodnotu podílu, lze zjistit z nadpisu oddílu „manželské majetkové právo“. Z textu § 709 odst. 3 přímo nevyplývá, že by byla zamýšlena změna oproti právní úpravě účinné do 31. 12. 2013, neboť z použitého singuláru lze usuzovat, že společníkem se stává, a to i tehdy, byl-li podíl nabytý z prostředků spadajících do společného jmění, pouze ten manžel, který jej svým právním jednáním nabyt. Zákon předpokládá, že se společníkem obchodní korporace stane jen jeden z manželů, a pro ten případ obsahuje speciální pravidlo, které stanoví, že majetková rovina podílu spadá do společného jmění. Při opačném výkladu bychom si vystačili s prvním odstavcem ustanovení § 709.

Co se účasti osoby v obchodní korporaci týká, zásadně nikdo se nemůže stát jejím členem bez relevantního projevu své vůle, neboť s účastí jsou spojena nejen práva, ale i povinnosti (např. povinnost chovat se čestně a zachovávat vnitřní řád korporace dle § 212 odst. 1, nebo vkladová a příplatková povinnost dle § 150 a 162 ZOK). Tyto povinnosti nelze nikomu uložit proti jeho vůli. Nelze opomíjet osobní složku členství v korporaci a pouhé majetkové společenství nemůže současně založit i členství v korporaci. Vedle toho je třeba chránit právní jistotu ostatních společníků (členů). Jedná-li jen jeden z manželů, ostatní účastníci si nemusí být vědomi, že se společníkem má stát i jiná osoba než ta, která s nimi jedná. Pokud by jim taková skutečnost byla známa, a nebudou-li s účastí druhého manžela ve společnosti souhlasit, bude nabyvatel podílu nucen podíl nabývat za podmínek § 709 odst. 1 písm. d), tedy ze svého výhradního majetku. Pozice druhého manžela tím však bude oslabena, neboť majetková hodnota podílu se nestane součástí společného jmění. Možnost nabýt podíl

z výhradního majetku však nemusí nabyvatel podílu mít, popř. nemusí mít zájem ji využít. Účast ve společnosti si nemusí přát ani druhý manžel, ačkoli by majetkové konsekvence uvítal. Akceptace tohoto řešení je mimořádně problematická zejména všude tam, kde je účast ve společnosti omezena na určité osoby (advokáti, auditoři apod.) nebo kde jeden z manželů vykonává zaměstnání, jež mu účast ve společnosti zakazuje (např. soudci, veřejní funkcionáři).

Dvojí rovinu podílu lze sledovat např. i v úpravě zániku účasti ve společnosti, zanikne-li jinak, než převodem podílu. Vlastník podílu přestává být společníkem, nicméně zůstává vlastníkem uvolněného podílu (§ 212 ZOK).

Chtějí-li manželé, aby nabytí podílu založilo účast v obchodní společnosti nebo členství v družstvu oběma, mohou být stranou nabývací či zakladatelské smlouvy (listiny) oba. Pak případně majetková rovina podílu do společného jmění a manželé se, na základě titulu z takové smlouvy (listiny), stanou též společnými společníky.

Co se společného členství manželů v bytovém družstvu týká, vzniká podle § 739 odst. 1 ZOK, jestliže je družstevní podíl součástí společného jmění manželů. I to lze považovat za jeden z argumentů ve prospěch výše uvedeného výkladu. Zákon považuje za nutné výslovně zakotvit výjimku oproti obecné úpravě, u ostatních obchodních společností a družstev taková ustanovení chybí. V navrhovaném doplnění ustanovení § 709 odst. 3 se na tuto modalitu pamatuje.

K bodu 12: (§ 971)

Ustanovení § 971 odst. 2 stanovuje limit pro nejvýše přípustnou dobu, na kterou je možné dítě svěřit do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Vzhledem k závažnosti problematiky se navrhuje doplnit předmětné ustanovení o větu druhou a předejít tak výkladovým nejasnostem, které stávající znění v praxi působí. Navrhovaná změna potvrdí, o čem za stávajícího znění panovaly na některých soudech pochybnosti, že soud může, je-li to v důležitém zájmu dítěte, rozhodnout o svěření dítěte do téhož zařízení opakovaně, ač mají tato zařízení primárně sloužit ke krátkodobé péči o dítě. Legitimním důvodem pro ponechání dítěte v takovém zařízení může být například skutečnost, že dítě je na zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc již zvyklé, je v něm spokojené a nežádoucím přemístěním by mohly být narušeny jeho sociální vazby nebo jiné zájmy. Posouzení, zda je ponechání dítěte v takovém zařízení v jeho zájmu, bude předmětem každého individuálního případu. Vzhledem k tomu, že na základě stávající dikce ustanovení § 971 odst. 2 již soudy v několika případech rozhodly o „odebrání“ dítěte z takového zařízení, považuje se za nezbytné výslovně zakotvit možnost soudně rozhodnout o opětovném umístění i do stejného zařízení.

Uvedený návrh koresponduje též s výkladovým stanoviskem č. 18 expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. února 2014. Zákonná úprava účinná do 31. 12. 2013 také umožňovala prodloužení účinků rozhodnutí o svěření dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (§ 46 odst. 3 zákona o rodině).

K bodům 13 až 16: (§ 1124 a 1125)

Navrhuje se znovuzavedení zákonného předkupního práva pro případy převodu spoluvlastnického podílu. V souvislosti s tím se jeví zachování stávajících ustanovení § 1124 a 1125 jako bezpředmětné.

Praxe ukazuje, že nebylo vhodné opustit úpravu zákonného předkupního práva pro převod spoluvlastnického podílu. Stávající úprava obsažená v § 1124 a 1125 je uživatelsky složitá a nepřehledná. Zákonné předkupní právo v našem právním řádu fungovalo několik desítek let, jedná se tak o osvědčený institut a uživatelé s ním počítají a spoléhají na něj. Jeho zrušení nepřineslo v životě spoluvlastníků žádné zlepšení a naopak celou úpravu převodu spoluvlastnického podílu a vypořádání zkomplikovalo. Návrh vyhovuje požadavkům praxe a opětovně zavádí ustanovení o zákonném předkupním právu, jehož znění se inspirované § 140 OZ 1964.

Zároveň se navrhuje převzít pravidlo obsažené ve stávajícím znění, podle něhož se uplatní úprava předkupního práva i tehdy, je-li spoluvlastnický podíl převáděn bezúplatně. Spoluvlastníkům by tak napříště mělo být umožněno, aby za obvyklou cenu odkoupili spoluvlastnický podíl a tím případně zamezili vstupu nechtěné třetí osoby do spoluvlastnictví. Reaguje se tím na dřívější judikaturu (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 10. 2008, sp. zn. 22 Cdo 2408/2007), která takový dosah předkupního práva nepřipouštěla, čímž nejednou docházelo k maření účelu předkupního práva.

K bodu 17 až 19: (§ 1451)

V reakci na naléhavé připomínky Ministerstva financí, Ministerstva vnitra a Vrchního státního zastupitelství v Praze se navrhuje zavedení evidence svěřenských fondů z důvodu jejich netransparentní vlastnické struktury a vysokého potenciálu zneužití především k legalizaci výnosů z trestné činnosti.

Jelikož stávající úprava svěřenského fondu výrazně snižuje riziko odhalení odpovědných osob, může svěřenský fond sloužit jako spolehlivý nástroj legalizace výnosů z trestné činnosti. Rizika praní špinavých peněz nejsou eliminována zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, v platném znění, resp. směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu, kterou zákon provádí. O tom, že v současné podobě není směrnice úprava s to zaručit dostatečnou transparentnost vztahů v rámci svěřenských fondů a efektivně vynucovat plnění notifikační povinnosti svěřenským správcem, svědčí i to, že je za účelem stanovení přísnějších pravidel pro správce svěřenských fondů připravován návrh nové směrnice (viz COM (2013) 45 final).

Zřízení svěřenského fondu ve stávající podobě umožňuje zakladateli a beneficiům fondu zůstat v anonymitě. Nic na tom nemění ani skutečnost, že zákon podmiňuje vznik svěřenského fondu sepisem statutu zakladatele ve formě veřejné listiny (§ 1452 odst. 1 a 3). Statut totiž není předmětem žádné evidence. Byť bude osoba zakladatele z listiny statutu seznatelná (§ 1452 odst. 1), kvůli faktické nedostupnosti listiny zůstane veřejnosti přesto

skryta. Předpokladem dohledání listiny je identifikace notáře, který ji sepsal a u něhož je uložena, což bude zpravidla úkol nadmíru obtížný i pro orgány činné v trestním řízení.

Anonymita svěřenského fondu, vyplývající z toho, že tento nemusí být nikde registrován, a nedostupnost statutu svěřenského fondu, který by osvědčoval vztah mezi konkrétní osobou jakožto zakladatelem svěřenského fondu a tímto fondem, oslabuje pozici věřitele a limituje užitečnost institutů, které mají sloužit k jeho ochraně (např. relativní neúčinnost). Ve světle výše řečeného je možnost věřitele domoci se náhrady škody podle § 1467 pouze iluzorní, byť se toto pravidlo o solidární odpovědnosti svěřenského správce, zakladatele a obmyšleného na první pohled jeví jako k věřitelům vstřícné. Vzhledem k praktické nemožnosti zjistit totožnost odpovědných osob a zákonnému požadavku na prokázání jejich společného poškozujícího úmyslu se zdá nepravděpodobné, že by se věřitel svého práva na náhradu škody mohl s úspěchem domoci.

Třetím osobám není seznatelný ani samotný okamžik vzniku svěřenského fondu, což otevírá prostor pro možnost antedatace vzniku fondu a hrozí narušit právní jistotu třetích osob. Tomuto riziku neumožňuje čelit ani požadavek na sepsání statutu svěřenského fondu s náležitostmi vyjmenovanými v § 1452 odst. 2. Statut musí být zřízen ve formě veřejné listiny. Okamžikem sepsání statutu - veřejné listiny však nedojde ke vzniku odděleného a nezávislého vlastnictví vyčleněného majetku (§ 1448 odst. 2), protože svěřenský fond právně nevznikne dříve, než svěřenský správce přijme pověření k jeho správě (§ 1451). Pro akt přijetí pověření správce zákon požadavek formy nestanovuje. Takto benevolentní a neformální úprava vzniku trustu je z komparativního hlediska ojedinělá. Ostatní evropské jurisdikce, které úpravu trustu v nějaké podobě znají, stanovují pro vznik trustu přísnější formální požadavky (Francie, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Rumunsko, aj.; viz *Kocí, M.: Institut svěřenského fondu v NOZ. Bulletin advokacie, 1/2014, s. 28 a násl.*).

Navrhuje se proto pro případy smluvního zřízení svěřenského fondu *inter vivos* zavést požadavek na konstitutivní zápis do evidence svěřenských fondů. Ten má být dovršující právní skutečností, která vede ke vzniku svěřenského fondu. Tuto navrhovanou změnu však nelze chápat jako zavedení dvoufázovosti vzniku svěřenského fondu tak, jak se uplatňuje v úpravě právnických osob. Svěřenský fond není právnickou osobou, proto se na něj úprava ustavení a vzniku právnické osoby neuplatní (Shodně Pihera, V. in Spáčil, J. a kol.: *Občanský zákoník III. Věcná práva* (§ 976–1474). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1186).

Odlišný princip deklaratorního zápisu se má uplatnit u svěřenských fondů, které byly zřízeny pořízením pro případ smrti. Tento odchylný princip se navrhuje zavést z důvodu, že si návrh nestaví za cíl změnit koncepci úpravy svěřenských fondů, ale pouze upravit jejich evidenci. Příklon ke konstitutivnímu zápisu i v těchto případech by totiž mohl být chápán jako zřejmý koncepční příklon k dosud spornému závěru, že je majetek vyčleněný do svěřenského fondu součástí pozůstalosti. Podle části teorie nicméně pro takový závěr stávající úprava podklad neposkytuje: *„Lze pochybovat o tom, že svěřenský správce může být považován za dědice nebo za osobu, která by v dědickém řízení vykonávala jeho práva, a to již proto, že takový majetek žádného dědice nemá. Jestliže tedy svěřenský fond zřízený pořízením pro případ smrti vzniká k okamžiku smrti zůstavitele bez ohledu na to, zda svěřenský správce přijal*

pověření k jeho správě či nikoliv, pak není pojmově možné, aby byl tento oddělený a nezávislý majetek předmětem řízení, jehož účelem je potvrzení vlastníka. V opačném případě by de facto potvrzoval vznik svěřenského fondu soud (§ 1670) a správu svěřenského fondu by do té doby vykonával správce pozůstalosti nebo vykonavatel závěti, pokud by byli zůstavitelem ke správě pozůstalosti povoláni (§ 1677). Ani s jednou z těchto variant však právní úprava svěřenského fondu nepočítá. Na svěřenský fond by tak neměly přecházet ani dluhy zůstavitele, což je v souladu s odst. 1 komentovaného ustanovení, podle něhož lze vyčlenit pouze "majetek", tedy aktiva ve vlastnictví zakladatele (§ 495). V tomto ohledu není důvodu, proč by se na porřízení pro případ smrti mělo nahlížet jinak než na zřízení svěřenského fondu inter vivos, kde je zakladateli rovněž umožněno, aby vyčlenil pouze svoje aktiva bez ohledu na dluhy.“ (Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol.: Občanský zákoník. Komentář. Svazek III. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, k § 1448).

Již za stávající úpravy se nicméně objevují i názory odlišné, které dovozují, že majetek vyčleněný do svěřenského fondu porízením pro případ smrti je součástí pozůstalosti: „*Poněkud odlišnou povahu má vyčlenění majetku do svěřenského fondu zřizovaného porízením pro případ smrti (mortis causa). V těchto případech vyčlenění zakladatel majetek ve prospěch svěřenského fondu tak, že v jeho prospěch vyhradí dědické právo nebo nařídí odkaz (§ 1452 odst. 1 ve spojení s § 311 odst. 1). Správce svěřenského fondu mortis causa pak vykonává práva dědice majetku vyčleněného do svěřenského fondu nebo práva odkazovníka. Majetek vyčleněný zakladatelem (zůstavitelem) do svěřenského fondu mortis causa je součástí pozůstalosti a nabytí tohoto majetku do svěřenského fondu buď potvrzuje soud, nebo je převeden ve prospěch svěřenského fondu dědicem obtíženým odkazem. Z hlediska dědického práva je na postavení svěřenského fondu nutné pohlížet „jako na dědice“ nebo „jako na odkazovníka“, a to se vším všudy, co se s tímto postavením spojuje (např. odpovědnost za dluhy zůstavitele).“ (Pihera, V. in Spáčil, J. a kol.: Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1187).*

Jak bylo již výše uvedeno, návrh si v tomto ohledu nečiní nárok na rozhodnutí tohoto sporu. Jeho záměrem je toliko překlenout problémy, které vyplývají z nedostatku evidence svěřenských fondů. Konečné vyřešení těchto otázek by tak mělo být ponecháno aplikační praxi, případně pozdější koncepční novele. Do té doby by měl být respektován základní fundament testovací volnosti a respektu k vůli zůstavitele. V tomto ohledu se zavedení požadavku na konstitutivní zápis i pro svěřenské fondy zřizované porízením pro případ smrti nejeví jako vhodné.

K bodu 20 až 21: (§ 1452)

V zájmu ochrany třetích osob se navrhuje doplnit obligatorní náležitosti statutu svěřenského fondu o požadavek na uvedení počtu svěřenských správců a způsobu jejich jednání. Tyto údaje by pak měly být za tímto účelem též povinně zapisovány do evidence svěřenských fondů. Svěřenské fondy, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, si v případě plurality správců nechají zapsat do evidence svěřenských fondů podpůrný způsob jednání vyplývající z ustanovení § 1428, ve specifickém případě pak z ustanovení § 1454. Stávající úprava totiž změnu statutu až na jednu výjimku neumožňuje: „*Lze podotknout, že*

rozhodnutí soudu (podle § 1469 odst. 2 – pozn. aut.) je jediným způsobem, kterým může být moderován statut po vzniku svěřenského fondu, a to i pro případy, kdy na nezbytnosti určité změny panuje shoda mezi všemi zúčastněnými.“ (Srov. Pihera, V. in Spáčil, J. a kol.: Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1220).

Návrh nesleduje koncepční změnu úpravy týkající se způsobu jednání správců svěřenského fondu, sleduje toliko požadavek na zjednáání právní jistoty při mnohosti svěřenských správců.

Potřebnost vnesení právní jistoty do této otázky vysvítá zejména s ohledem na to, že se jako diskutabilní v teorii klade již samotný obsah subsidiárního ustanovení § 1428. Mnozí autoři jsou totiž přesvědčeni, že toto ustanovení o způsobu jednání ve skutečnosti nic nestanoví: *„S ohledem na formulaci § 1428 a § 1454 se lze domnívat, že § 1428 upravuje pouze pravidla pro tvorbu vůle (a rozhodování o otázkách správy, které v právní jednání neústí) a neurčuje způsob jednání na účet svěřenského fondu. Má-li tedy svěřenský fond více svěřenských správců, vůle (resp. stanovisko k záležitostem, které neústí v právní jednání) je tvořena na základě jejich společného rozhodnutí. (...) Ohledně způsobu jednání na účet svěřenského fondu lze vycházet z toho, že i v případě plurality správců každý ze správců jedná na účet fondu samostatně.“* (Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol.: Občanský zákoník. Komentář. Svazek III. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, k § 1454).

Odlíšného názoru je V. Pihera, jenž v souvislosti s ustanovením § 1454 podotýká: *„I proto zřejmě přináší komentované ustanovení průlom do obecného principu úpravy správy cizího majetku, podle kterého v případě mnohosti správců „jednají a rozhodují“ správci většinou hlasů (§ 1428 a násl.). Komentované ustanovení vyžaduje, aby správci „jednali společně“. Máme za to, že tento požadavek moderuje nejen obecnou úpravu jednání na účet svěřenského fondu, ale též i způsob rozhodování svěřenských správců (srov. dále § 1428).“* (Srov. Pihera, V. in Spáčil, J. a kol.: Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1200).

Navrhovaná úprava má tedy zakladatele motivovat, aby řešení této otázky v případě plurality správců postavili najisto již při zřízení svěřenského fondu a eventuálně se vyhnuli též poněkud těžkopádnému řešení obsaženému v ustanovení § 1428. Nadto zakladatelům tato úprava konečně umožňuje, aby mohli účinně vůči třetím osobám prosadit svou vůli stran určeného způsobu jednání, například zakotvením tzv. pravidla čtyř očí. Stávající úprava, která nepožaduje zápis svěřenského fondu do žádné evidence, jim tuto možnost efektivně nedává: *„Statut sice může zakotvit společné jednání správců, ovšem s ohledem na absenci evidence svěřenských fondů (jejich statutů) bude pro třetí osobu obtížné si relevantní způsob jednání na účet svěřenského fondu zjistit. S ohledem na uvedené by společný způsob jednání měl být chápán spíše jako vnitřní omezení, jehož porušení nemá vliv na závaznost učiněných právních jednání.“* (Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol.: Občanský zákoník. Komentář. Svazek III. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, k § 1454).

K bodu 22: (§ 1457)

Za účelem odstranění anonymity beneficentů svěřenských fondů se navrhuje zavést jejich konstitutivní zápis do evidence svěřenských fondů. Tento požadavek se má nicméně týkat pouze obmyšlených svěřenských fondů zřízených za soukromým účelem. U veřejně prospěšných fondů, které mohou mít i velmi vysoký počet obmyšlených, jenž může být navíc často proměnlivý, se podobný požadavek jeví jako zbytečně zatěžující pro jejich řádné fungování. U fondů se soukromým účelem naopak převažuje zájem na prevenci před možným zneužitím. Bude-li tedy obmyšlený takového fondu jmenován zakladatelem nebo svěřenským správcem, popřípadě jinak určen (např. ve statutu), bude muset být povinně zapsán do evidence svěřenských fondů. Teprve poté bude moci požívat výhod, které mu svěřenský fond nabízí.

K bodu 23: (§ 1474)

V návaznosti na zavedení povinného zápisu do evidence svěřenských fondů se navrhuje též zavedení konstitutivního výmazu z této evidence. K důvodům této úpravy srovnej důvodovou zprávu k návrhu změny ustanovení § 1451.

Dále lze považovat za nepochybné, že i zrušení svěřenského fondu podle ustanovení § 1469 znamená zánik správy, pročež se i zde uplatní shodný postup, jenž vede k zániku svěřenského fondu.

K bodu 24: (§ 2938a)

Navrhuje se do zákona doplnit důležité pravidlo, které činí odpovědnou za škodu způsobenou opuštěným zvířetem nebo věcí osobu, která je ve smyslu § 1045 a 1048 opustila. Inspirací pro návrh tohoto ustanovení byl Čl. VI. – 3:208 DCFR, který stanoví: *„For the purposes of this section, a person remains accountable for an immovable, vehicle, substance or installation which that person abandons until another exercises independent control over it or becomes its keeper or operator. This applies correspondingly, so far as reasonable, in respect of a keeper of an animal.“* („Pro účely tohoto oddílu je za škodu způsobenou nemovitou věcí, vozidlem, látkou nebo zařízením odpovědná osoba, která je opustila, a to až do okamžiku, kdy je počne okupovat či držet jiná osoba. To platí obdobně i pro zvíře.“). V pozadí existence tohoto pravidla přitom stojí princip, podle něhož se nikdo nemůže vyhnout své odpovědnosti jako vlastník pouze tím, že věc opustí. Bez daného pravidla se stávající úprava odpovědnosti stává nefunkční.

K bodu 25: (§ 3033)

Navrhuje se prodloužit lhůtu pro přezkum soudních rozhodnutí, kterými byly před 31. 12. 2013 fyzické osoby zbaveny způsobilosti k právním úkonům, resp. byly v této způsobilosti omezeny, ze tří na pět let. V rámci přezkumu má soud zhlédnout a vyslechnout posuzovaného a dále vyslechnout opatrovníka, znalce, příp. ošetřujícího lékaře. Soud o svéprávnosti znovu rozhodne a ve výroku přesně formuluje rozsah, v jakém způsobilost člověka samostatně

právně jednat omezuje. Takto je třeba přezkoumat přes třicet tisíc rozhodnutí, což se v původně stanovené lhůtě ukazuje jako nemožné. Problém představuje i nedostatečný počet soudních znalců příslušných k vypracování znaleckého posudku.

Prodloužení lhůty pro přezkum má zajistit dostatečný prostor k řádnému individuálnímu posouzení, včetně pořízení znaleckých posudků, aniž by došlo k nežádoucímu zpomalení ostatní agendy soudů.

K článku II

(přechodná ustanovení)

K bodu 1:

Navrhuje se formulovat přechodné ustanovení k navrhovanému znění § 441 odst. 3, díky kterému budou platná právní jednání učiněná po nabytí účinnosti tohoto zákona, která by jinak byla stižena vadou pro nedostatek formy plné moci udělené ještě před účinností změny. To umožní recipientům již před nabytím této účinnosti částečně využít pravidla navrhovaného v § 441 odst. 3, když ještě za účinnosti dosavadní úpravy budou moci udělit v souladu s uvedeným ustanovením plnou moc pro právní jednání, která se poté uskuteční až za účinnosti nového zákona. Tím se také vyloučí pochybnosti o dostatečnosti a využitelnosti plných mocí udělených (na základě některých výkladů) jen s úředně ověřenými podpisy ještě před účinností změny a odpadne potřeba jejich opětovného udílení.

K bodu 2:

V návaznosti na právní stav panující za účinnosti OZ 1964 se navrhuje opětovně přiznat spoluvlastníkům předkupní právo a tedy ochranu před tím, aby se vlastníkem podílu mohl při jeho převodu stát kdokoli bez možnosti ostatních spoluvlastníků předejít takovému vzlomení se do jejich uzavřeného okruhu. Tyto osoby se zákonným předkupním právem a s jeho případným dopadem na cenu podílu v době jeho vzniku či nabytí počítaly, byla jim však úpravou nového občanského zákoníku (s odloženou účinností od 1. 1. 2015) odepřena.

Navrhované přechodné ustanovení zároveň respektuje práva osob, které nabyly spoluvlastnický podíl či kterým spoluvlastnictví vzniklo teprve po 1. 1. 2014 v očekávání, že tento podíl nebude v budoucnu zatížen předkupním právem. Podstatný zásah do práv těchto osob by se přitom projevil například ve snížení tržní hodnoty těchto podílů, jakož i ztrátě předvídané volnosti při dispozici s podílem.

K bodu 3:

Navrhuje se stanovit šestiměsíční lhůtu, během níž se musejí do evidence zapsat svěřenské fondy, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona. Jako sankce za nesplnění této povinnosti se navrhuje stanovit následek v podobě zániku správy (jehož účinky jsou upraveny v ustanovení § 1472 a násl.), potažmo zániku svěřenského fondu podle dosavadních právních předpisů (§ 1474).

K bodu 4:

Aby nedošlo ke vzniku dvojkolejnosti evidence ve vztahu k svěřenským fondům vzniklým před a po nabytí účinnosti navrhovaného zákona, navrhuje se stanovit šestiměsíční lhůtu, během níž se musejí do evidence nechat zapsat obmyšlení svěřenských fondů zřízených k soukromému účelu. Vzhledem k navrhované konstitutivnosti takového zápisu se současně předkládá, aby následek spojený s nedodržením povinnosti tohoto zápisu spočíval v zániku účinnosti určení takového obmyšleného.

K bodu 5:

Zahájí-li se ve lhůtě podle bodu 3. nebo 4. řízení o jmenování svěřenského správce, neskončí tato lhůta dříve než za šest měsíců ode dne, kdy byl svěřenský správce jmenován.

K článku III

(změna zákona o zvláštních řízeních soudních)

K bodu 1: (§ 38)

V návaznosti na četné připomínky praxe se navrhuje soudu výslovně umožnit, aby upustil od výslechu znalce, a to v případě, kdy se jedná o prodloužení doby omezení svéprávnosti. Soud od znaleckého posudku může upustit v případě, kdy se stav dotčené osoby nezměnil. O této skutečnosti musí mít soud k dispozici relevantní důkaz. Tím může být zejména zpráva ošetřujícího lékaře ve spojení s naposledy vypracovaným znaleckým posudkem, z nichž plyne, že stav zjištěný dříve pořízeným znaleckým posudkem nevykazuje perspektivu zlepšení, což je zároveň potvrzeno aktuální zprávou ošetřujícího lékaře. Pro vyloučení pochybností se pro tento případ navrhuje stanovit, že výslech znalce, který vypracoval poslední znalecký posudek, se v tomto řízení nevyžaduje. Rovněž co se týče zprávy ošetřujícího lékaře, i tu postačí předložit, aniž by byl nezbytný jeho výslech. To nevylučuje, aby soud ošetřujícího lékaře vyslechl, shledá-li, že to okolnosti vyžadují, jak odpovídá pravidlu stanovenému již ve stávající dikci odstavce 1. Ostatní pravidla týkající se průběhu řízení zůstávají zachována. Návrh sleduje zefektivnění a zpružnění řízení v případech, kdy je zjevné, že je nový znalecký posudek a výslech znalce nadbytečný, a řízení je tudíž zbytečně prodlužováno a spojeno s neúčelnými náklady i potenciální zátěží pro posuzovaného. V této souvislosti se poukazuje i na nízký počet soudních znalců příslušných k vypracování posudku. Alespoň částečné snížení počtu těchto posudků tak může mít pozitivní vliv i na rychlost ostatních řízení, ve kterých bude posudek nutné vypracovat.

Navrhované ustanovení se inspirovuje úpravou Německa (srov. § 295 odst. 1 Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit). Od ustanovení znalce je možné dle německé právní úpravy upustit v případě, že je na základě osobního výslechu dotčené osoby a vyjádření lékaře zřejmé, že stávající opatření bude nadále potřebné.

K bodu 2: (§ 100a)

Bude-li v rámci řízení o pozůstalosti zjištěno, že zůstavitel pořízením pro případ smrti zřídil svěřenský fond, navrhuje se, aby požadavek na deklaratorní zápis do evidence svěřenských fondů splnil notář. V zájmu zachování koncepce zápisu notářem v části třetí zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob nepřipouští navrhované ustanovení provedení zápisu notářem z jeho vlastní iniciativy (srov. § 108). Navrhované ustanovení proto stanovuje povinnost notáře podat návrh na zápis do evidence svěřenských fondů rejstříkovému soudu.

Notář jako soudní komisař v rámci řízení o pozůstalosti je nezávislým subjektem, jenž je schopen zajistit realizaci této povinnosti, jejíž splnění přesahuje zájem osob zainteresovaných na výsledku tohoto řízení. Volba jakékoli jiné osoby se jeví jako nefunkční. Zakladatel zde nepřipadá v úvahu, stejně tak svěřenský správce zde být nemusí, anebo může být ve vztahu ke splnění této povinnosti nečinný. Další osoby připadající v úvahu, kupříkladu vykonavatel závěti či správce dědictví, jsou pouze fakultativními subjekty se specifickou rolí v rámci řízení o pozůstalosti, tudíž se nejeví jako vhodné, aby jim byl tento úkol svěřen.

K článku IV

(změna zákona o veřejných rejstřících)

K bodu 1:

Evidenci svěřenských fondů se navrhuje upravit v zákoně č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Přestože svěřenské fondy nejsou osobou, bylo zvoleno řešení právně zakotvit evidenci těchto entit v rejstříkovém zákoně. Toto řešení je rovněž legislativně příznivější, když umožňuje v řadě případů aplikaci ustanovení, která upravují veřejné rejstříky obecně. Pro zachování terminologické čistoty se navrhuje změna názvu rejstříkového zákona.

K bodu 2: (§ 7)

V souvislosti s doplněním zákona o veřejných rejstřících o evidenci svěřenských fondů se navrhuje adekvátně rozšířit rozsah údajů uveřejňovaných Ministerstvem financí.

K bodu 3: (65a až 65e)

K § 65a:

Právní úpravu evidence svěřenských fondů se navrhuje upravit v Části první, v nově vložené Hlavě IV. Ustanovení § 65a zakotvuje právní fikci, dle níž je evidence svěřenských fondů veřejným rejstříkem. Tím je na evidenci svěřenských fondů vztažena také aplikace těch ustanovení, která upravují toliko veřejné rejstříky.

Odstavec 2 vymezuje entity, které se budou do evidence zapisovat. Jedná se jak o svěřenské fondy zřízené podle českého práva, tak i o srovnatelné entity, které se řídí právem jiného státu a působí na území České republiky.

Odstavec 3 stanoví fikci, podle níž se na svěřenský fond hledí jako na zapsanou osobu. Toto legislativní řešení umožňuje na svěřenský fond vztáhnout pravidla, která jsou určena zapsaným osobám. Zároveň se navrhuje stanovit, že ve vztahu ke svěřenskému fondu vykonává práva a povinnosti podle rejstříkového zákona svěřenský správce. Tím je zohledněna povaha svěřenského fondu jakožto *non*-osoby, která není způsobilým nositelem a vykonavatelem těchto práv a povinností. Role svěřenského správce v tomto ohledu odpovídá jeho hmotněprávnímu postavení, které vyplývá z ustanovení § 1448 odst. 3 a 1456 NOZ. Taktéž se navrhuje z důvodu vhodnosti vztáhnout na osobu svěřenského správce pravidla, která zákon stanoví o členu orgánu právnické osoby. Tím jsou do úpravy jeho postavení zahrnuta pravidla dle ustanovení § 10 a 106 zákona.

Ustanovení části první se na úpravu evidence svěřenských fondů použijí obdobně. Z tohoto pravidla stanovuje výjimky odstavec 4 a 5.

Odstavec 4 představuje výjimku jinak z přímo aplikovatelné úpravy části první zákona. Soud při naplnění hypotézy § 9 odst. 1 věty druhé svěřenský fond zruší, jeho likvidace však nepřichází v úvahu a bude aplikována úprava občanského zákoníku (§ 1471 a násl. NOZ).

Odstavec 5 výslovně vylučuje použitelnost ustanovení § 14 zákona, neboť svěřenský fond se nevyznačuje atributem sídla, a dále ustanovení části první hlavy III.

K § 65b:

Navrhované ustanovení upravuje aktivní legitimaci k podání návrhu na zápis zřízeného svěřenského fondu do evidence svěřenských fondů. Navrhuje se, aby v případech, kdy je svěřenský fond zřizován smlouvou, byl k podání návrhu povolán svěřenský správce. Stanovení svěřenského správce jako navrhovatele vychází z logiky jeho postavení ve vztahu k majetku vyčleněnému do svěřenského fondu. Předpokládá se, že svěřenský správce již přijal pověření držet a spravovat vyčleněný majetek, což jej může opravňovat též k převzetí iniciativy v procesu, který má směřovat k dovršení vzniku svěřenského fondu. Jako možné bylo zvažováno též řešení, které se při vymezení okruhu navrhovatelů uplatňuje u nadačních fondů (§ 32). Zde je v první řadě dána aktivní legitimace zakladateli. Toto řešení však bylo zavrženo, neboť neodpovídá roli zakladatele, která by se po zřízení svěřenského fondu měla omezit především na činnost dohlédací.

Odlíšné pravidlo se uplatní pro svěřenské fondy, které vznikly na základě pořízení pro případ smrti. Zde je povinnost podat návrh na zápis uložena notáři jako soudní komisaři v řízení o pozůstalosti. Notář jako soudní komisař v rámci řízení o pozůstalosti je nezávislým subjektem, jenž je schopen zajistit realizaci této povinnosti, jejíž splnění přesahuje zájem osob zainteresovaných na výsledku tohoto řízení. Volba jakékoliv jiné osoby se jeví jako nefunkční. Zakladatel zde nepřipadá v úvahu, stejně tak svěřenský správce zde být nemusí, anebo může být ve vztahu ke splnění této povinnosti nečinný. Další osoby připadající v úvahu, kupříkladu vykonavatel závěti či správce dědictví, jsou pouze fakultativními

subjekty se specifickou rolí v rámci řízení o pozůstalosti, tudíž se nejeví jako vhodné, aby jim byl tento úkol svěřen.

K § 65c:

Navrhuje se, aby byl k podání návrhu na změnu nebo výmaz zápisu o svěřenském fondu oprávněn svěřenský správce. Krom faktu, že svěřenský fond není nadán právní osobností, je odůvodněno toto právo svěřenského správce též logikou jeho postavení jako osoby, jež vykonává vlastnická práva k majetku ve svěřenském fondu vlastním jménem na účet fondu.

K § 65d:

Ustanovení vypočítává údaje, které se navrhuje ohledně svěřenského fondu zapsat do evidence. Výčet je inspirován § 25 a je uzpůsoben zapisované entitě. Ustanovení § 25 odst. 2 přejímá odstavec druhý v navrhovaném znění pouze v modifikované podobě. Stanovením měkčího kritéria reflektuje navrhované ustanovení zvláštní povahu evidence svěřenských fondů, resp. zohledňuje zvláštní povahu poměrů mezi osobami zakladatele, svěřenského správce a obmyšlených. Půjde-li o svěřenského správce nebo obmyšleného, nebude rejstříkový soud při rozhodování o návrhu na zneprístupnění jejich údajů zkoumat, zda je ochrana těchto údajů ve veřejném zájmu; zákon zde uznává legitimitu zájmu těchto osob na ochraně jejich soukromí. Návrhu na zneprístupnění těchto údajů rejstříkový soud vyhoví, nebude-li jejich nezveřejnění *odporovat* veřejnému zájmu. Tyto údaje tak zůstanou skryty před zraky široké veřejnosti, budou však nadále přístupné orgánům činným v trestním řízení nebo osobám, které osvědčí právní zájem (např. věřitelům zakladatele či obmyšleného).

K § 65e:

Ustanovení vypočítává údaje, které se navrhuje zapsat do evidence ohledně zahraničního svěřenského fondu.

K bodu 4 až 11: (§ 66)

Navrhuje se doplnit stávající ustanovení upravující obsah sbírky listin o dokumenty zakládané ohledně svěřenského fondu. Výčet je inspirován obecnou úpravou pro právnické osoby se zohledněním specifík svěřenských fondů.

K bodu 12: (§ 118a)

S ohledem na specifika svěřenských fondů je nutné stanovit některé odchylky od obecné úpravy řízení v rejstříkových věcech. Navrhuje se tak učinit v nově vkládaném § 118a. Aplikace některých ustanovení části čtvrté bude v případě svěřenských fondů z povahy věci vyloučena. Z povahy věci nelze použít například § 82 týkající se likvidace právnické osoby.

K řízení o návrhu na zápis je příslušný krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud svěřenského správce. Vznikl-li svěřenský fond smrtí zůstavitele, je příslušným též krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud, u něhož je vedeno řízení o pozůstalosti.

Účastníkem rejstříkového řízení je osoba, která podala návrh na zápis, k němuž je oprávněna podle rejstříkového nebo jiného zákona, a svěřenský správce.

Ustanovení této části, která stanoví práva či povinnosti zapsané osobě či členu orgánu právnické osoby, vykonává dle navrhovaného § 65a odst. 3 svěřenský správce. V případě ustanovení § 104 až 106 lze přistoupit pouze k přiměřené aplikaci. Povinnosti, které jsou zapsané osobě uloženy v ustanovení § 104 až § 106, je třeba vymáhat vůči svěřenskému správci.

K článku V

(změna zákoníku práce)

K bodům 1 a 2: (§ 56a a § 77)

Vzhledem k vypuštění možnosti rozvázat pracovní poměr nezletilého, který nedosáhl šestnácti let věku, jeho zákonným zástupcem, se ustanovení § 56a a § 77 odst. 5) a 6) stávají nadbytečnými. Z tohoto důvodu se navrhuje je ze zákoníku práce vypustit.

K článku VI

(změna zákona o základních registrech)

Navrhuje se změna zákona o základních registrech, která souvisí se zavedením evidence svěřenských fondů.

K článku VII

(změna zákona o obchodních společnostech a družstvech)

Navrhovaná změna reaguje na širokou veřejností kritizovaný zákonný požadavek jednomyslného souhlasu těch členů družstva, kteří jsou nájemníky družstevních bytů, a členů družstva, kteří mají právo na uzavření nájemní smlouvy k družstevnímu bytu, se změnou úpravy podmínek užívání bytu a podmínek pro vznik práva na uzavření smlouvy k jeho nájmu ve stanovách bytového družstva.

Bytová družstva vzniklá před 1. 1. 2014 s takovou úpravou při svém vzniku a zpravidla ani později nepočítala a většina z nich nejsou v současné době s to upravit odpovídajícím způsobem své stanovy. S ohledem na vysoký počet členů mnohých historicky vzniklých bytových družstev se v praxi ukázala povinnost zakotvit úpravu uvedených práv a povinností do stanov nesplnitelnou. V případě bytových družstev s širokou členskou základnou je prakticky nemožné dosáhnout jednomyslného souhlasu s úpravou práv a povinností souvisejících s nájmem družstevních bytů či podmínek pro vznik práva na uzavření nájemní smlouvy. V důsledku toho nejsou bytová družstva schopna přizpůsobit své stanovy nové právní úpravě. Na praktickou nemožnost vyhovět této povinnosti stanovené pro bytová družstva v § 777 odst. 2 ZOK dlouhodobě poukazuje například Hospodářská komora ČR nebo Svaz českých a moravských bytových družstev. Podle uvedeného ustanovení hrozí družstvům, která do 30. června 2014 neupravila své stanovy do souladu s kogentními

ustanoveními zákona o obchodních korporacích (tj. i § 731 ZOK), a nebudou s to sjednat na výzvu soudu nápravu, že soud rozhodne o jejich zrušení.

Navrhuje se proto v přechodném ustanovení upravit výjimku pro bytová družstva vzniklá za účinnosti staré právní úpravy, dle níž se na tyto družstva ustanovení § 731 odst. 1 ZOK nepoužije. To znamená, že tato družstva nestíhá povinnost upravit odpovídajícím způsobem stanovy, avšak pokud jejich stanovy upravují nebo se družstvo v budoucnu rozhodne upravit náležitosti vyčtené v uvedeném ustanovení ve stanovách, mohou být ty měněny pouze v souladu s § 731 odst. 2 ZOK.

K článku VIII

Účinnost zákona se navrhuje na 1. červen 2015.

Platné znění příslušných částí občanského zákoníku s vyznačením navrhovaných změn

§ 35

(1) Nezletilý, který dovršil patnáct let a ukončil povinnou školní docházku, se může zavázat k výkonu závislé práce podle jiného právního předpisu.

(2) **Jako den nástupu do práce nesmí být sjednán den, který by předcházel dni, kdy nezletilý ukončí povinnou školní docházku.** ~~Zákonný zástupce nezletilého, který nedosáhl věku šestnáct let, může rozvázat jeho pracovní poměr nebo smlouvu o výkonu práce zakládající mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem obdobný závazek, pokud to je nutné v zájmu vzdělávání, vývoje nebo zdraví nezletilého, způsobem stanoveným jiným právním předpisem.~~

§ 59

Soud může svéprávnost omezit v souvislosti s určitou záležitostí na dobu nutnou pro její vyřízení, ~~nebo na jinak určenou určitou dobu~~ **v ostatních případech omezí svéprávnost na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou,** nejdéle však na ~~tři roky~~ **pět let**; uplynutím doby právní účinky omezení zanikají. Zahájí-li se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do ~~vydání~~ nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok.

§ 113

(1) Člověk má právo rozhodnout, jak bude po jeho smrti naloženo s jeho tělem.

(2) Provést pitvu nebo použít lidské tělo po smrti člověka ~~pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům bez souhlasu zemřelého~~ lze jen, pokud tak stanoví jiný zákon.

§ 115

Zemře-li člověk, aniž projeví souhlas s pitvou nebo s použitím svého těla po smrti ~~způsobem podle § 113~~ **v případech, kdy je souhlas vyžadován,** platí, že s provedením pitvy nebo s takovým použitím svého těla nesouhlasí, **ledaže jiný zákon stanoví jinak.**

§ 116

~~Kdo souhlasí, aby po jeho smrti bylo jeho tělo pitváno nebo použito způsobem podle § 113, zapíše své stanovisko do rejstříku vedeného podle jiného právního předpisu; tento souhlas lze projevit i ve veřejné listině, nebo vůči poskytovateli zdravotních služeb s účinky vůči tomuto poskytovateli.~~

§ 117

~~Souhlas s pitvou nebo s použitím svého těla po smrti pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům lze odvolat. Odvolá-li souhlas člověk ve zdravotnickém zařízení, může tak učinit prohlášením v písemné formě.~~

§ 441

(1) Ujednají-li si to strany, zastupuje jedna z nich druhou v ujednaném rozsahu jako zmocněnec.

(2) Zmocnitel uvede rozsah zástupčího oprávnění v plné moci. Netýká-li se zastoupení jen určitého právního jednání, udělí se plná moc v písemné formě. Vyžaduje-li se pro právní jednání zvláštní forma, udělí se v téže formě i plná moc.

(3) Vyžaduje-li zákon pro právní jednání formu veřejné listiny, postačuje plná moc s úředně ověřeným podpisem

- a) ve věcech obchodních korporací,
- b) je-li zmocnitelem podnikatel při podnikatelské činnosti, nebo
- c) je-li zmocněncem advokát.

§ 709

(1) Součástí společného jmění je to, čeho nabyt jeden z manželů nebo čeho nabyli oba manželé společně za trvání manželství, s výjimkou toho, co

- a) slouží osobní potřebě jednoho z manželů,
- b) nabyt darem, děděním nebo odkazem jen jeden z manželů, ledaže dárce při darování nebo zůstavitel v pořízení pro případ smrti projevil jiný úmysl,
- c) nabyt jeden z manželů jako náhradu nemajetkové újmy na svých přirozených právech,
- d) nabyt jeden z manželů právním jednáním vztahujícím se k jeho výlučnému vlastnictví,
- e) nabyt jeden z manželů náhradou za poškození, zničení nebo ztrátu svého výhradního majetku.

(2) Součástí společného jmění je zisk z toho, co náleží výhradně jednomu z manželů.

(3) Součástí společného jmění je také podíl manžela v obchodní společnosti nebo družstvu, stal-li se manžel v době trvání manželství společníkem obchodní společnosti nebo členem družstva; **nabytí podílu však nezakládá účast druhého manžela na této společnosti nebo družstvu, s výjimkou bytových družstev.** To neplatí, pokud jeden z manželů nabyt podíl způsobem zakládajícím podle odstavce 1 jeho výlučné vlastnictví.

§ 971

(1) Jsou-li výchova dítěte nebo jeho tělesný, rozumový či duševní stav, anebo jeho řádný vývoj vážně ohroženy nebo narušeny do té míry, že je to v rozporu se zájmem dítěte, anebo jsou-li tu vážné důvody, pro které rodiče dítěte nemohou jeho výchovu zabezpečit, může soud jako nezbytné opatření také nařídit ústavní výchovu. Učiní tak zejména tehdy, kdy dříve učiněná opatření nevedla k nápravě. Soud přitom vždy zvažuje, zda není na místě dát přednost svěření dítěte do péče fyzické osoby.

(2) V případě, že rodiče nemohou z vážných důvodů zabezpečit výchovu dětí na přechodnou dobu, svěří soud dítě do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, a to na dobu nejdéle šest měsíců. **Je-li to v zájmu dítěte, může soud svěřit dítě do takového zařízení opakovaně.**

(3) Nedostatečné bytové poměry nebo majetkové poměry rodičů dítěte nebo osob, kterým bylo dítě svěřeno do péče, nemohou být samy o sobě důvodem pro rozhodnutí soudu o ústavní výchově, jestliže jsou jinak rodiče způsobilí zabezpečit řádnou výchovu dítěte a plnění dalších povinností vyplývajících z jejich rodičovské odpovědnosti.

(4) Soud v rozhodnutí, kterým nařizuje ústavní výchovu, označí zařízení, do kterého má být dítě umístěno. Přitom přihlédne k zájmům dítěte a k vyjádření orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Soud dbá na umístění dítěte co nejbližší bydlišti rodičů nebo jiných osob dítěti blízkých. To platí i tehdy, rozhoduje-li soud o přemístění dítěte do jiného zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

§ 1124

~~(1) Bylo-li spoluvlastnictví založeno pořízením pro případ smrti nebo jinou právní skutečností tak, že spoluvlastníci nemohli svá práva a povinnosti od počátku ovlivnit, a převádí-li některý ze spoluvlastníků svůj podíl, mají ostatní spoluvlastníci k podílu po dobu šesti měsíců ode dne vzniku spoluvlastnictví předkupní právo, ledaže spoluvlastník podíl převádí jinému spoluvlastníku nebo svému manželu, sourozenci nebo příbuznému v řadě přímé. Neujednají-li si spoluvlastníci, jak předkupní právo vykonají, mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti podílů. Převádí-li se spoluvlastnický podíl, mají spoluvlastníci předkupní právo, ledaže jde o převod osobě blízké. Nedohodnou-li se spoluvlastníci o výkonu předkupního práva, mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti podílů.~~

~~(2) Předkupní právo mají spoluvlastníci Odstavec 1 se použije i v případě, že některý ze spoluvlastníků převádí podíl bezúplatně; tehdy mají spoluvlastníci právo podíl vykoupit za obvyklou cenu. To platí i v jiných případech zákonného předkupního práva.~~

§ 1125

~~(1) Vzniklo-li spoluvlastnictví k zemědělskému závodu pořízením pro případ smrti nebo jinou právní skutečností tak, že spoluvlastníci nemohli svá práva a povinnosti od počátku ovlivnit, a převádí-li některý ze spoluvlastníků svůj podíl, mají ostatní spoluvlastníci k podílu předkupní právo; předkupní právo se vztahuje i na dědičný podíl. Neujednají-li si spoluvlastníci nebo spoludědicové, jak předkupní právo vykonají, mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti podílů.~~

~~(2) Převádí-li spoluvlastník svůj podíl osobě, která by byla jeho dědicem podle ustanovení o zákonné posloupnosti dědiců, nebo jinému spoluvlastníku, odstavec 1 se nepoužije. To platí i v případě, že se spoluvlastník předkupního práva v písemné formě vzdal.~~

§ 1451

(1) Svěřenský fond vznikne je zřízen, když svěřenský správce přijme pověření k jeho správě; je-li svěřenských správců více, postačí, pokud pověření přijme alespoň jeden z nich. ~~Byl-li však svěřenský fond zřízen pořízením pro případ smrti, vznikne smrtí zůstavitele.~~

(2) Svěřenský fond vzniká dnem zápisu do evidence svěřenských fondů.

(3) Byl-li však svěřenský fond zřízen pořízením pro případ smrti, vznikne smrtí zůstavitele. Do evidence svěřenských fondů se zapíše po svém vzniku.

§ 1452

(1) Každý svěřenský fond musí mít statut. Statut svěřenského fondu vydává zakladatel. Zřizuje-li se svěřenský fond pořízením pro případ smrti, použije se přiměřeně § 311.

(2) Statut obsahuje alespoň

- a) označení svěřenského fondu,
- b) označení majetku, který tvoří svěřenský fond při jeho vzniku,
- c) vymezení účelu svěřenského fondu,
- d) podmínky pro plnění ze svěřenského fondu,
- e) údaj o době trvání svěřenského fondu; není-li uvedena, platí, že fond byl zřízen na dobu neurčitou, ~~a~~
- f) má-li být ze svěřenského fondu plněno určité osobě jako obmyšlenému, určení této osoby, nebo způsobu, jak bude obmyšlený určen, **a**

g) počet svěřenských správců a způsob jejich jednání.

(3) Statut vyžaduje formu veřejné listiny.

§ 1457

(1) Zakladatel má právo jmenovat obmyšleného a určit mu plnění ze svěřenského fondu, ledaže statut svěřenského fondu určí něco jiného.

(2) Nevyužije-li zakladatel práva podle odstavce 1, jmenuje obmyšleného a určí mu plnění ze svěřenského fondu svěřenský správce. Jedná-li se o svěřenský fond zřízený k soukromému účelu, může svěřenský správce vykonat toto právo, jestliže statut určí okruh osob, ze kterého lze obmyšleného jmenovat.

(3) Jmenování nebo jiné určení obmyšleného svěřenského fondu zřízeného k soukromému účelu je účinné dnem, kdy byl obmyšlený zapsán do evidence svěřenských fondů.

(3)(4) Obmyšlenému lze přiznat právo na plody nebo užitky ze svěřenského fondu nebo právo na majetek ze svěřenského fondu, případně na podíly na nich.

§ 1474

~~Naloží-li svěřenský správce při zániku správy s majetkem podle statutu, popřípadě vydá-li majetek podle § 1472 nebo převede-li jej podle § 1473, svěřenský fond zanikne. Naložil-li svěřenský správce při zániku správy s majetkem podle statutu, popřípadě vydal-li majetek podle § 1472 nebo jej převedl podle § 1473, podá do třiceti dnů návrh na výmaz svěřenského fondu z evidence svěřenských fondů. Dnem výmazu z evidence svěřenských fondů svěřenský fond zaniká.~~

§ 2938a

Stejně jako vlastník nahradí škodu způsobenou opuštěným zvířetem nebo věcí ten, kdo je opustil.

§ 3033

(1) Osoby, které byly zbaveny způsobilosti k právním úkonům přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo jejichž způsobilost k právním úkonům byla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona omezena, nabudou svéprávnosti nejpozději uplynutím **pěti** let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, ledaže soud rozhodne jinak.

(2) Dokud jiný právní předpis nestanoví něco jiného, přechází opatrovnictví podle § 468 na obec, na jejímž území má opatrovanec bydliště.

Čl. II

Přechodná ustanovení

- 1. K právním jednáním zmocněnce učiněným po nabytí účinnosti tohoto zákona postačí, vyhovuje-li forma plné moci požadavkům tohoto zákona, i když byla plná moc udělena dříve.**
- 2. Zákonné předkupní právo spoluvlastníků podle § 1124 zákona č. 89/2012 Sb., ve znění tohoto zákona, se týká i spoluvlastnických podílů vzniklých před 1. 1. 2014. To neplatí pro podíl nabytý v období od 1. 1. 2014 do nabytí účinnosti tohoto zákona.**
- 3. Svěřenské fondy, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se zapíší do evidence svěřenských fondů do šesti měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Nebude-li návrh na zápis podán v této lhůtě, správa svěřenského fondu zanikne. V takovém případě svěřenský fond zanikne podle dosavadních právních předpisů.**
- 4. Obmyšlení svěřenských fondů zřízených k soukromému účelu, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud byli jmenováni nebo jinak určeni přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se zapíší do evidence svěřenských fondů do šesti měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Nebude-li návrh na zápis podán v této lhůtě, účinky jejich jmenování nebo jiného určení zanikají.**
- 5. Zahájí-li se ve lhůtě podle bodu 3. nebo 4. řízení o jmenování svěřenského správce, neskončí tato lhůta dříve než za šest měsíců ode dne, kdy byl svěřenský správce jmenován.**

Platné znění příslušných částí zákona o zvláštních řízeních soudních s vyznačením navrhovaných změn

§ 38

(1) Soud vyslechne posuzovaného, znalce, podle okolností ošetřujícího lékaře posuzovaného, jeho opatrovníka a provede popřípadě další vhodné důkazy.

(2) Od výsledku posuzovaného může soud upustit, nelze-li tento výslech provést vůbec nebo bez újmy pro zdravotní stav posuzovaného; soud však posuzovaného vždy zhlédne. Pokud posuzovaný sám požádá, aby byl vyslechnut, soud ho vyslechne.

(3) Na návrh znalce může soud nařídit, aby posuzovaný byl po dobu nejvýše 4 týdnů vyšetřován ve zdravotním ústavu, jestliže je to nezbytně třeba k vyšetření zdravotního stavu a nelze-li toho dosáhnout jinak.

(4) Rozhoduje-li soud o prodloužení doby omezení svéprávnosti a je-li zjevné, že stav posuzovaného se oproti rozhodnutí o omezení svéprávnosti či poslednímu rozhodnutí o prodloužení nezměnil, může upustit od provedení důkazu novým znaleckým posudkem a výsledkem znalce a nahradit jej jiným důkazem, zejména písemnou zprávou ošetřujícího lékaře ve spojení s naposledy vypracovaným znaleckým posudkem; výslech znalce, který jej vypracoval, se v takovém případě nevyžaduje.

§ 100a

Úkony v souvislosti s řízením

Bylo-li spolehlivě zjištěno, že zůstavitel pořízením pro případ smrti zřídil svěřenský fond, podá notář bez zbytečného odkladu návrh na jeho zápis do evidence svěřenských fondů.

Platné znění příslušných částí zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob s vyznačením navrhovaných změn

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů

§ 7

(1) Ministerstvo financí uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup informace o osobách zapsaných v České republice a údaje o tom, ve kterém veřejném rejstříku jsou tyto osoby zapsány, zahrnující

- a) jméno,
- b) den vzniku právnické osoby, den jejího zrušení s uvedením právního důvodu a den jejího zániku,
- c) sídlo, adresu místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu,
- d) identifikační číslo osoby, bylo-li jí přiděleno,
- e) účel nebo předmět činnosti,
- f) jméno, adresu sídla nebo místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, každého člena statutárního orgánu spolu s uvedením způsobu, jakým právnickou osobu zastupuje, a den vzniku a zániku výkonu funkce,
- g) členství v právnické osobě a její jméno, je-li členem právnické osoby,
- h) členství v orgánu právnické osoby a její jméno, je-li členem orgánu právnické osoby,
- i) status veřejné prospěšnosti, byl-li jí zapsán, a
- j) označení rejstříku, ve kterém je osoba zapsána.

(2) Ministerstvo financí uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup informace o svěřenských fondech zapsaných v České republice zahrnující

- a) označení svěřenského fondu,**
- b) den vzniku svěřenského fondu, den jeho zrušení nebo zániku správy s uvedením právního důvodu a den jeho zániku,**
- c) identifikační číslo svěřenského fondu,**
- d) účel a**

- e) jméno, adresu sídla nebo místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, každého svěřenského správce spolu s uvedením způsobu, jakým jedná, a den vzniku a zániku funkce.

~~(2)~~(3) Ministerstvo financí umožní získat o údajích uvedených v odstavci 1 elektronický opis.

HLAVA IV

EVIDENCE SVĚŘENSKÝCH FONDŮ

§ 65a

(1) Pro účely tohoto zákona se na evidenci svěřenských fondů hledí jako na veřejný rejstřík.

(2) Do evidence svěřenských fondů se zapisují

a) svěřenské fondy a

b) svěřenské fondy nebo obdobná zařízení, která se řídí právem jiného státu, působící na území České republiky (dále jen „zahraniční svěřenský fond“).

(3) Pro účely tohoto zákona se na svěřenský fond hledí jako na zapsanou osobu. Práva a povinnosti stanovené tímto zákonem zapsané osobě vykonává ve vztahu ke svěřenskému fondu svěřenský správce. Kde se v tomto zákoně stanoví o členu orgánu právnické osoby, rozumí se tím svěřenský správce.

(4) Ustanovení § 9 odst. 1 věta druhá se použije přiměřeně.

(5) Ustanovení § 14 a části první hlavy III se nepoužijí.

§ 65b

Návrh na zápis zřízeného svěřenského fondu do evidence svěřenských fondů podává svěřenský správce. Vznikl-li svěřenský fond zřízený pořizováním pro případ smrti, podává návrh na zápis notář jako soudní komisař pověřený v řízení o pozůstalosti.

§ 65c

Návrh na změnu nebo výmaz zápisu může podat svěřenský správce.

§ 65d

Skutečnosti zapisované do evidence svěřenských fondů

(1) Do evidence svěřenských fondů se zapisuje

- a) označení svěřenského fondu,
- b) účel svěřenského fondu, popřípadě také předmět činnosti, podnikání nebo vedlejší hospodářské činnosti, je-li vykonávána,
- c) den vzniku a zániku svěřenského fondu,
- d) identifikační číslo svěřenského fondu, které mu přidělí rejstříkový soud; identifikační číslo svěřenského fondu poskytne rejstříkovému soudu správce základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci,
- e) jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, osoby, která je svěřenským správcem; je-li správcem fyzická osoba, datum narození a rodné číslo, bylo-li jí přiděleno,
- f) počet svěřenských správců a způsob, jakým jednají,
- g) jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, osoby, která je zakladatelem; je-li zakladatelem fyzická osoba, datum narození a rodné číslo, bylo-li jí přiděleno,
- h) jde-li o svěřenský fond zřízený za soukromým účelem, jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, osoby, která je obmyšleným; je-li obmyšleným fyzická osoba, datum narození a rodné číslo, bylo-li jí přiděleno,
- i) údaj o tom, že byl převeden závod nebo jeho část nebo byl dán do zástavy, nájmu nebo propachtován, a popřípadě údaj o zániku závazků z těchto smluv a usnesení soudu o nabytí závodu nebo jeho části děděním,
- j) další skutečnost, o které to stanoví tento nebo jiný zákon, nebo jiná důležitá skutečnost, o jejíž zápis požádá svěřenský správce, a
- k) den, k němuž byl zápis proveden.

(2) Navrhne-li to svěřenský správce společně s návrhem na zápis a neodporuje-li to veřejnému zájmu, může rejstříkový soud rozhodnout, že se údaje zapsané do evidence svěřenských fondů o svěřenském správcí, zakladateli nebo o obmyšleném zneprístupní veřejnosti. Rozhodne-li rejstříkový soud podle věty první, může opis zápisu podle § 3 až 5 obdržet pouze svěřenský správce nebo ten, kdo na tom má právní zájem, a § 2 odst. 2 se nepoužije.

(3) Do evidence svěřenských fondů se zapisuje také

- a) den zrušení nebo zániku správy svěřenského fondu, s uvedením právního důvodu,
- b) zahájení insolvenčního řízení,
- c) omezení práva nakládat s majetkovou podstatou na základě rozhodnutí insolvenčního soudu,
- d) prohlášení konkursu,
- e) jméno a sídlo insolvenčního správce,
- f) rozhodnutí soudu o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem závodu nebo jeho části nebo exekuční příkaz na prodej závodu nebo jeho části, jakož i rozhodnutí soudu o zastavení výkonu tohoto rozhodnutí nebo rozhodnutí o zastavení exekuce nebo sdělení, že exekuce skončila jinak než zastavením, včetně důvodu rozhodnutí, a
- g) právní důvod výmazu svěřenského fondu.

§ 65e

Skutečnosti zapisované do evidence svěřenských fondů o zahraničním svěřenském fondu

Do evidence svěřenských fondů se o zahraničním svěřenském fondu zapíše

- a) označení zahraničního svěřenského fondu,
- b) právo státu, kterým se zahraniční svěřenský fond řídí, a přikazuje-li toto právo zápis, také evidence, do které je zapsán, a číslo zápisu,
- c) účel zahraničního svěřenského fondu, popřípadě také předmět činnosti, podnikání nebo vedlejší hospodářské činnosti, je-li vykonávána,
- d) zapisované údaje požadované tímto zákonem u svěřenského správce,
- e) zrušení zahraničního svěřenského fondu,
- f) prohlášení konkursu nebo zahájení jiného obdobného řízení týkajícího se zahraničního svěřenského fondu a
- g) ukončení činnosti zahraničního svěřenského fondu v České republice.

HLAVA ~~IV~~ V

SBÍRKA LISTIN

§ 66

Sbírka listin obsahuje

- a) zakladatelské právní jednání právnické osoby, statut nadace, statut nadačního fondu nebo ústavu, je-li vydán, **smlouvu o vytvoření svěřenského fondu, vyžaduje-li zákon^{5a)} pro její uzavření písemnou formu, statut svěřenského fondu, není-li již součástí smlouvy o vytvoření svěřenského fondu**, veřejnou listinu o osvědčení průběhu ustavující schůze družstva a o rozhodnutí ustavující schůze družstva o přijetí stanov, stanovy družstva, stanovy spolku, usnesení ustavující schůze spolku, byl-li spolek založen usnesením ustavující schůze, rozhodnutí příslušného orgánu spolku o založení, zrušení nebo přeměně pobočného spolku, stanovy odborové organizace, mezinárodní odborové organizace, organizace zaměstnavatelů nebo mezinárodní organizace zaměstnavatelů a oznámení o založení odborové organizace, mezinárodní odborové organizace, organizace zaměstnavatelů nebo mezinárodní organizace zaměstnavatelů nebo jejich pobočné organizace, a jejich pozdější změny; po každé změně musí být uloženo také jejich platné úplné znění,
- b) rozhodnutí o volbě nebo jmenování, odvolání nebo doklad o jiném ukončení funkce osob, které jsou členem statutárního orgánu, likvidátorem, insolvenčním správcem nebo vedoucím odštěpného závodu nebo které jako zákonem upravený orgán nebo jako jeho členové jsou oprávněny zavazovat právnickou osobu nebo ji zastupovat před soudem nebo se takto podílejí na řízení nebo kontrole právnické osoby, rozhodnutí soudu o vyloučení člena statutárního orgánu z výkonu funkce podle zákona upravujícího právní poměry obchodních společností a družstev⁶⁾ a rozhodnutí o ručení člena orgánu při úpadku obchodní korporace podle zákona upravujícího právní poměry obchodních společností a družstev⁷⁾, **rozhodnutí o jmenování, odvolání nebo doklad o jiném ukončení funkce svěřenského správce**,
- c) výroční zprávy, řádné, mimořádné a konsolidované účetní závěrky, nejsou-li součástí výroční zprávy, stanoví-li povinnost jejich uložení do sbírky listin zákon upravující účetnictví osob a vyžaduje-li jejich vyhotovení jiný zákon, návrh rozdělení zisku nebo vypořádání ztráty a jejich konečnou podobu, nejsou-li součástí účetní závěrky, a zprávu auditora o ověření účetní závěrky,
- d) rozhodnutí o zrušení právnické osoby, rozhodnutí, jímž se ruší rozhodnutí o zrušení právnické osoby, rozhodnutí o přeměně právnické osoby, rozhodnutí o zrušení rozhodnutí o přeměně právnické osoby, rozhodnutí soudu o neplatnosti právnické osoby a konečnou zprávu o průběhu likvidace, **rozhodnutí o zrušení svěřenského**

^{5a)} § 148 odst. 1 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech

fonde, rozhodnutí o skončení správy svěřenského fondu, rozhodnutí, že majetek svěřenského fondu bude převeden do jiného svěřenského fondu nebo do vlastnictví právnické osoby,

- e) projekt přeměny; byl-li projekt přeměny uveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup podle zákona upravujícího přeměny obchodních společností a družstev⁸⁾, vzniká povinnost uložit projekt přeměny do sbírky listin až spolu s návrhem na zápis, **projekt přeměny investičního fondu bez právní osobnosti majícího formu svěřenského fondu na zahraniční investiční fond bez právní osobnosti, rozhodnutí České národní banky o přeměně fondu kolektivního investování bez právní osobnosti majícího formu svěřenského fondu na zahraniční investiční fond bez právní osobnosti,^{8a)} doklad o přeměně zahraničního investičního fondu bez právní osobnosti na investiční fond bez právní osobnosti mající právní formu svěřenského fondu,**
- f) smlouvu o sloučení nadace, nadačního fondu nebo ústavu, rozhodnutí o jejím schválení, rozhodnutí soudu o neplatnosti smlouvy o sloučení a rozhodnutí správní rady o změně právní formy nadace, nadačního fondu nebo ústavu,
- g) smlouvu o sloučení spolků, smlouvu o splynutí spolků a smlouvu o rozdělení sloučením, projekt rozdělení spolků se založením nových spolků a rozhodnutí o změně právní formy spolku,
- h) oznámení o zrušení nebo neschválení projektu přeměny, byl-li po jeho založení zrušen nebo neschválen; to platí obdobně pro oznámení o zrušení nebo neschválení smlouvy o sloučení nebo změně právní formy podle písmene f) a g),
- i) rozhodnutí soudu, kterým byla vyslovena neplatnost projektu přeměny nebo neplatnost usnesení valné hromady nebo členské schůze, kterým byl projekt přeměny schválen,
- j) posudek znalce na ocenění nepeněžitého vkladu při založení nadace, nadačního fondu, ústavu, společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti nebo při zvýšení jejich základního nebo nadačního kapitálu, posudek znalce na ocenění nepeněžitého vkladu do družstva, posudek znalce na ocenění jmění při přeměnách obchodních společností a družstev a posudek znalce na ocenění majetku při úplatném nabytí majetku akciové společnosti od zakladatelů podle zákona upravujícího právní poměry obchodních společností a družstev⁹⁾,
- k) rozhodnutí soudu vydaná podle zákona upravujícího řešení úpadku, hrozícího úpadku a oddlužení fyzických a právnických osob **ve vztahu k zapsané osobě, svěřenskému správci nebo majetku ve svěřenském fondu,** a to
 1. usnesení o zahájení insolvenčního řízení,
 2. usnesení o předběžných opatřeních,

^{8a)} § 448 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech

3. rozhodnutí o úpadku nebo jiné rozhodnutí o insolvenčním návrhu,
 4. usnesení o prohlášení konkursu a o schválení konečné zprávy,
 5. usnesení o povolení reorganizace a usnesení o schválení reorganizačního plánu a jeho změna
 6. usnesení, jímž se insolvenční řízení končí,
- l) zprávu o vztazích mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou a zprávu znalce o jejím přezkoumání,
 - m) rozhodnutí soudu o zrušení nebo zúžení rozsahu společného jmění manželů; v případě nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželů musí být uložena dohoda o vypořádání společného jmění nebo rozhodnutí soudu, popřípadě prohlášení podnikatele, že k dohodě ani rozhodnutí soudu nedošlo,
 - n) rozhodnutí valné hromady o pověření představenstva nebo správní rady akciové společnosti zvýšit základní kapitál,
 - o) rozhodnutí soudu o nařízení výkonu rozhodnutí postižením účasti povinného v obchodní korporaci, jakož i rozhodnutí soudu o zastavení výkonu rozhodnutí, vyrozumění o zahájení exekuce, exekuční příkaz na postižení podílu některého společníka ve společnosti, jakož i rozhodnutí o zastavení exekuce nebo sdělení, že exekuce skončila jinak než zastavením,
 - p) rozhodnutí podle písmene o) týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce postižením prodeje závodu obchodní korporace nebo jeho části, **rozhodnutí podle písmene o) týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce postižením závodu nebo jeho části ve svěřenském fondu,**
 - q) rozhodnutí soudu o neplatnosti rozhodnutí orgánu právnické osoby,
 - r) rozhodnutí příslušného státního orgánu o udělení státního souhlasu působit jako soukromá vysoká škola podle zákona upravujícího právní poměry vysokých škol¹⁰⁾,
 - s) doklad o koupi závodu podle ustanovení občanského zákoníku o koupi závodu¹¹⁾,
 - t) rozhodnutí soudu o změně nadačního účelu, **rozhodnutí soudu o nahrazení původního účelu veřejně prospěšného svěřenského fondu podobným účelem, rozhodnutí České národní banky o odnětí povolení pro účely označení svěřenského fondu,**^{11a)}
 - u) rozhodnutí správní rady nadace o zvýšení nebo snížení nadačního kapitálu,

^{11a)} § 553 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech

- v) rozhodnutí soudu o přemístění sídla nadace, nadačního fondu nebo ústavu do zahraničí,
- w) smlouva o vložení daru do nadační jistiny, ve které je omezena dispozice s tímto majetkem, **smlouvu nebo jiný doklad o zvýšení majetku svěřenského fondu zřízeného za soukromým účelem, k němuž došlo jinak než z výnosů majetku, který byl do svěřenského fondu vyčleněn,**
- x) rozhodnutí valné hromady o tom, že zaměstnanci nemusí splatit celý emisní kurs upsaných akcií nebo je mohou nabývat za jiných zvýhodněných podmínek,
- y) u právnické osoby, která přemístila své sídlo do zahraničí, doklad o zápisu do příslušné evidence cílového státu, jehož právem se tato osoba řídí, pokud právo cílového státu takový zápis přikazuje, a
- z) další listiny, o kterých tak stanoví zákon, nebo o jejichž uložení požádá zapsaná osoba, má-li na tom právní zájem.

ČÁST ČTVRTÁ

ŘÍZENÍ VE VĚCECH EVIDENCE SVĚŘENSKÝCH FONDŮ A ZÁPIS NOTÁŘEM

§ 118a

(1) Nestanoví-li se v této části jinak, použijí se pro řízení ve věcech evidence svěřenských fondů a pro zápis notářem obdobně ustanovení části druhé a třetí tohoto zákona, není-li to z povahy věci vyloučeno.

(2) K řízení o návrhu na zápis je příslušný krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud svěřenského správce. Vznikl-li svěřenský fond smrtí zůstavitele, je příslušným též krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud, u něhož je vedeno řízení o pozůstalosti.

(3) Účastníkem řízení je osoba, která podala návrh na zápis, k němuž je oprávněna podle tohoto nebo jiného zákona, a svěřenský správce.

(4) Ustanovení § 104 až 106 se použijí přiměřeně.

ČÁST ČTVRTÁ PÁTÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Platné znění příslušných částí zákoníku práce s vyznačením navrhovaných změn

§ 56a

~~Okamžité zrušení pracovního poměru zákonným zástupcem nezletilého zaměstnance~~

~~(1) Zákonný zástupce nezletilého zaměstnance, který nedosáhl věku 16 let, může okamžitě zrušit pracovní poměr nezletilého zaměstnance, pokud je to nutné v zájmu vzdělání, vývoje nebo zdraví tohoto zaměstnance. K platnosti okamžitého zrušení pracovního poměru nezletilého zaměstnance podle věty první se vyžaduje přivolení soudu.~~

~~(2) Zákonný zástupce je povinen doručit stejnopis okamžitého zrušení pracovního poměru a přivolení soudu nezletilému zaměstnanci.~~

§ 77

Společné ustanovení

(1) Dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti musí být uzavřena písemně; jedno vyhotovení této dohody zaměstnavatel vydá zaměstnanci.

(2) Není-li v tomto zákoně dále stanoveno jinak, vztahuje se na práci konanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr úprava pro výkon práce v pracovním poměru; to však neplatí, pokud jde o

- a) převedení na jinou práci a přeložení,
- b) dočasné přidělení,
- c) odstupné,
- d) pracovní dobu a dobu odpočinku; výkon práce však nesmí přesáhnout 12 hodin během 24 hodin po sobě jdoucích,
- e) překážky v práci na straně zaměstnance,
- f) dovolenou,
- g) skončení pracovního poměru,
- h) odměňování (dále jen „odměna z dohody“), s výjimkou minimální mzdy, a
- i) cestovní náhrady.

(3) Právo zaměstnance činného na základě dohody o pracovní činnosti na jiné důležité osobní překážky v práci a na dovolenou je možné sjednat, popřípadě stanovit vnitřním předpisem, a to za podmínek uvedených v § 199, 206 a v části deváté. U dohody o provedení práce a u dohody o pracovní činnosti musí však být vždy dodržena úprava podle § 191 až 198 a § 206.

(4) Pro výpověď dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti se vyžaduje písemná forma, jinak se k ní nepřihlíží. Totéž platí pro okamžité zrušení těchto dohod.

~~(5) Zákonný zástupce nezletilého zaměstnance, který nedosáhl věku 16 let, může okamžitě zrušit dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti nezletilého zaměstnance, pokud je to nutné v zájmu vzdělání, vývoje nebo zdraví nezletilého zaměstnance. K platnosti okamžitého zrušení dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti nezletilého zaměstnance podle věty první se vyžaduje přivolení soudu.~~

~~(6) Zákonný zástupce je povinen doručit stejnopis okamžitého zrušení dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti a přivolení soudu nezletilému zaměstnanci.~~

**Platné znění příslušných částí zákona o základních registrech s vyznačením
navrhovaných změn**

§ 25a

Pro účely tohoto zákona se na svěřenský fond hledí jako na právnickou osobu.

Platné znění příslušných částí zákona o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) s vyznačením navrhovaných změn

§ 777

(1) Ujednání společenských smluv, která jsou v rozporu s donucujícími ustanoveními tohoto zákona, se zrušují dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Obchodní korporace přizpůsobí do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona listiny podle odstavce 1 úpravě tohoto zákona a doručí je do sbírky listin. Neučiní-li tak, rejstříkový soud je k tomu vyzve a stanoví ve výzvě dodatečnou přiměřenou lhůtu ke splnění této povinnosti; uplyne-li dodatečná lhůta marně, soud na návrh rejstříkového soudu nebo osoby, která na tom osvědčí právní zájem, zruší obchodní korporaci a nařídí její likvidaci.

(3) Ujednání smluv o výkonu funkce a o odměně se uzpůsobí tomuto zákonu do 6 měsíců ode dne nabytí jeho účinnosti, jinak platí, že je výkon funkce bezplatný.

(4) Má se za to, že obsahem společenských smluv obchodních korporací, které vznikly před účinností tohoto zákona, jsou i dosavadní ustanovení obchodního zákoníku, která upravovala práva a povinnosti společníků, pokud nejsou v rozporu s donucujícími ustanoveními tohoto zákona nebo se od nich společníci neodchýlili ve společenské smlouvě.

(5) Obchodní korporace uvedené v odstavci 4 se mohou nejpozději do 2 let ode dne účinnosti tohoto zákona změnou svých společenských smluv podřídit tomuto zákonu jako celku. Údaj o tom zapíše obchodní korporace do obchodního rejstříku. Změna společenské smlouvy nabývá v tomto případě účinnosti až zveřejněním zápisu o podřízení se tomuto zákonu jako celku v obchodním rejstříku.

(6) Stanovy bytových družstev vzniklých přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 90/2012 Sb., nemusí obsahovat náležitosti uvedené v § 731 odst. 1.

Platné znění nařízení vlády č. 51/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob, s vyznačením navrhovaných změn

§ 13

(1) Vyžaduje-li zákon zveřejnění zápisu do veřejného rejstříku, nebo uložení listiny ve sbírce listin ve věstníku, považuje se za zveřejnění ve věstníku uveřejnění zápisu, nebo uložení listiny ve sbírce listin způsobem umožňujícím dálkový přístup podle zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob **a o evidenci svěřenských fondů**.

§ 14

(1) Ve věstníku se zveřejňují v plném znění údaje, jejichž zveřejnění ukládá zákon, s uvedením jména, názvu nebo obchodní firmy, adresy sídla nebo adresy místa pobytu a identifikačního čísla osoby, které se zveřejnění týká. **Týkají-li se tyto zveřejňované údaje svěřenských fondů, uveďte se označení svěřenského fondu a jméno, název nebo obchodní firma, adresa sídla nebo adresa místa pobytu, případně identifikační číslo osoby svěřenského správce. Je-li Jsou-li osoba nebo svěřenský fond zapsána zapsány do veřejného rejstříku podle zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, uveďte se též rejstříkový soud a spisová značka, pod kterou je veden rejstříkový spis.**

(2) Zápisy a listiny podle § 13 odst. 1 se zveřejňují v rozsahu, v jakém se tyto zápisy a listiny uveřejňují podle zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob **a o evidenci svěřenských fondů**, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup s uvedením doby zveřejnění.

§ 16

(1) Údaje zapsané ve veřejném rejstříku a listiny uložené ve sbírce listin jsou zveřejněny jejich uveřejněním způsobem umožňujícím dálkový přístup podle § 3 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob **a o evidenci svěřenských fondů**.

(2) Údaje a listiny podle odstavce 1 se zveřejňují v rozsahu, v jakém se tyto zápisy a listiny uveřejňují podle zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob **a o evidenci svěřenských fondů**, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup s uvedením doby zveřejnění.

(3) Údaje podle § 25 odst. 2 a listiny podle § 68 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob **a o evidenci svěřenských fondů** se nezveřejňují.

Platné znění vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku a o zrušení některých vyhlášek, s vyznačením navrhovaných změn

Ministerstvo spravedlnosti stanoví podle § 21 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob **a o evidenci svěřenských fondů**:

ČÁST PRVNÍ
PŘEDMĚT ÚPRAVY

§ 1

Tato vyhláška stanoví náležitosti formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku podle zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob **a o evidenci svěřenských fondů** (dále jen „rejstřík“).

§ 2

Ministerstvo spravedlnosti uveřejní na svých internetových stránkách formuláře na zápis, změnu nebo výmaz údajů o

- a) spolku,
- b) pobočném spolku,
- c) zahraničním pobočném spolku,
- d) nadaci,
- e) nadačním fondem,
- f) ústavu,
- g) společenství vlastníků jednotek,
- h) fyzické osobě - podnikateli,
- i) veřejné obchodní společnosti,
- j) komanditní společnosti,
- k) společnosti s ručením omezeným,
- l) akciové společnosti,
- m) družstvu,
- n) evropském hospodářském zájmovém sdružení,
- o) evropské společnosti,

- p) evropské družstevní společnosti,
- q) závodu zahraniční osoby nebo odštěpném závodu zahraniční osoby,
- r) odštěpném závodu,
- s) obecně prospěšné společnosti,-
- t) svěřenském fondu.**

§ 8a

Svěřenské fondy

Na svěřenský fond se pro účely ustanovení § 2 a 8 této vyhlášky hledí jako na osobu. Náležitosti formulářů podle těchto ustanovení se na svěřenský fond použijí obdobně.